

ENTRE EL TOU DE LA
PUNTA DELS DITS I EL
TECLAT HI HA NOUS
MONS A PUNT DE
SER ESCLAFATS QUE
DESAPAREIXERAN
PER SEMPRE
DE RESULTES,
N'ESCRIURÉ D'ALTRES

joan

trinidad

ruedas

ENTRE EL TOU DE LA
PUNTA DELS DITS I EL
TECLAT HI HA NOUS
MONS A PUNT DE
SER ESCLAFATS QUE
DESAPAREIXERAN
PER SEMPRE
DE RESULTES
N'ESCRIURÉ D'ALTRES

Entre el tou de la punta dels dits i el teclat hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixen per sempre. De resultes, n'escriré d'altres.

Il·lustració de les guardes:

Night's Beginning (detall), 2020.

Joan Trinidad Ruedas

Llibre d'artista

Carbonet sobre paper

25 x 17'5 cm

Joan Trinidad Ruedas, 2020

NIUB 18051375

Tutoria a cura de Carlos Velilla Lon.

Revisió de l'escrit a cura de Laura Ruedas Aparicio.

Revisió del disseny gràfic a cura de Paula Illescas Fernández.

Treball de Final de Grau

Departament d'Arts Visuals i Disseny

Grau de Belles Arts

Facultat de Belles Arts

UNIVERSITAT DE BARCELONA

DE RESULTES
N'ESCRIRÉ D'ALTRES

joan trinidad ruedas

Í N D E X

RESUM	PÀGINA 10
ABSTRACT	PÀGINA 11
QUIN CABDELL DE FILS!	PÀGINA 15
'PERQUÈ TOTS TENIM HISTÒRIES'	PÀGINA 17
UN ALL GRILLAT	PÀGINA 23
AL POT PETIT HI HA LA BONA CONFITURA	PÀGINA 27
EL TERRAT DE CASA, EL POU DEL VEÍ	PÀGINA 29
EL SOUVENIR	PÀGINA 32
LA CALAIXERA	PÀGINA 33
LO QUE LA MASA ADMITA	PÀGINA 36
LA CAIGUDA	PÀGINA 39
LA SETMANA	PÀGINA 41
COM LES FITES QUE ET TROBES PELS CORRIOLS	PÀGINA 45
DUES ÚLTIMES IMATGES	PÀGINA 53
AGRAÏMENTS	PÀGINA 57
REFERÈNCIES	PÀGINA 59
ANNEX 1	PÀGINA 63
COSES QUE CAUEN	PÀGINA 65
ESTIMADA MARGOT	PÀGINA 68
ESTIMADA ELENA	PÀGINA 73
ANNEX 2 QUADERN DE LECTURA	PÀGINA 79

R E S U M

De resultes, n'escruré d'altres recull totes aquelles històries que no han tingut cabuda, o bé, tenen un to diferent a les contigudes al llibre *Entre el tou de la punta dels dits i el teclat hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixeran per sempre*. Tanmateix, ajuden a entendre'l. Cadascún dels capítols ofereix un relat a l'entorn de diversos aspectes del meu treball i la deriva feta a través de l'espai, el temps i el cos viscuts. Com si es tractes de píndoles dins un pastiller, independents les unes de les altres però totes juntes en un mateix recipient.

Paraules clau: cura, queer, forat, amistat, escriptura, llibre d'artista.

ABSTRACT

Indeed, I will write other ones *holds some stories which haven't had enough space or have a different tone compared with those inside the book* Between the finger endings and the keyboard there are new worlds about to be crushed that will disappear forever. *However this stories help understand those inside the book. Every chapter here offers a story about different issues of my work and its path through lived space, time and body. The texts as pills inside a pillbox, separated from one another but all together in the same container.*

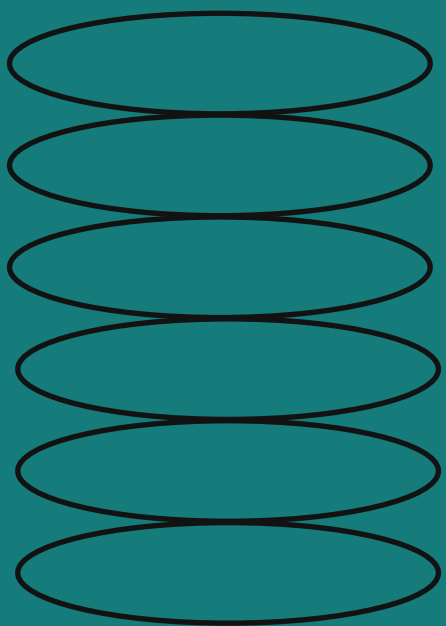
Keywords: healing, queer, hole, friendship, writing, art book.

res en mon vers no pot fallir

—Jo tinc. —El què? —La fam. —El què?
—El mot silent bramant. —Per què?
—Temor tan forta és llamp. —Què en treus?
—No ho sé. —Jo et dic: l'amor és runa,
un riu fulgent endins la carn.
—Fa mal? —Alimenta la fúria
dels cavalls, un brou lent, amant.
—L'últim estrat? —L'últim de tants,
és cert. —I què en queda, al final?
—La por sinistra que et tenalla,
bufor d'estómac animal.

croada creuada

breu dol l'èpica dels cossos:
geometries, cartografies, plànols i satèl·lits //
les colonitzacions del propi cos
són les croades més perverses:
com cremar el full on apuntes
quin és el camí per tornar a casa.

QUIN CABDELL DE FILS!

Esteu a punt de llegir un cabdell de fils on es troben històries entrelaçades, les unes amb les altres, que no he explicat fins ara o que simplement les he narrat oralment de manera ocasional. Tots aquests fils teixeixen una xarxa per entendre la recerca desenvolupada durant tot aquest temps. Us explicaré com escric, per què i des d'on a *'Perquè tots tenim històries'*. I parlaré de la relació del cos amb el text, com encarnem i incorporem els textos i quines implicacions té aquesta ingesta textual. Especificaré quins són els llocs que acostumo a transitar per a treballar amb *Un all grillat*, fent sofregits i anant de casa al taller i del taller al terrat. A *Com les fites que et trobes pels corriols* farem un viatge enrere en el temps per gratar la terra i desenterrar alguns morts i veure alguns dels meus treballs previ. Acabaré amb les *Dues últimes imatges* on, a tall de conclusió, exposo un dels aprenentatges més importants que he fet mentre treballava. Amb aquest grapat de càpsules vull fer entendre al voltant de quins cossos he estat orbitant, quines preocupacions i ocupacions he tingut i quines conclusions n'he pogut construir amb tot plegat. A *Al pot petit hi ha la bona confitura* trobareu una explicació de cadascuna de les diferents històries que presento dins del llibre *Entre el tou de la punta dels dits i el teclat hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixaran per sempre* i a la vegada es desplega tot l'imaginari que l'articula.

A.

‘PERQUÈ TENIM

TOTS HISTÒRIES’

*“...Hi ha cossos que els altres volen mirar
I es posen a l'aparador
Hi ha guitarristes excel·lents
Crec que escoltant-los sabria morir
Però tan se val
Això no és el que he vingut a dir
Jo vull explicar una història
Perquè tots tenim històries
La Janis Ian va explicar-la molt bé.
La Nina Simone va fer-ho millor encara!
I les estrelles les segueixen esclatant
i apagant-se en la cançó que mai acaba!...”*

Les Estrelles, 2019. Manel (Per la bona gent)

*“...Some women have a body,
Men will want to see.
And so they put it on display.
Some people play a fine guitar.
I could listen to them play all day.
But anyway, I'm trying to tell my story
Janis Ian told it very well,
Janis Joplin told it even better,
Billy Holiday told it even better
we always, we always, we always have a story
The latest story that I know is the one that I'm supposed to go out of...”*

Stars, 1976. Nina Simone (directe a Montreux)

*“...Some women have a body,
Men will want to see.
So they put it on display.
Some people play a fine guitar.
I could listen to them play all day.
Some ladies really move across a stage
And gee, they sure can dance,
I guess I could learn how if I have it half a change
But I always feel so funny when my body tries to soar
And I seem to always worry about missing the next chord
I guess there isn't anything to put up on display
Except the tunes and whatever else I say
Anyway, that isn't really what I meant to say
I meant to tell a story...”*

Stars, 1974. Janis Ian (Stars)

M'he assegut davant de l'ordinador dins la meva habitació pròpia connectada¹. A la pantalla en blanc ja ni tan sols els meus ulls poden percebre els píxels. És llisa i molt brillant. Ha arribat el punt que no distingeixo entre un dins i un fora la pantalla. Tot i que sobre la taula que la suporta hi ha pols de carbonet, potets de tinta, llibretes i quaderns plens de gargots, pots plens de retoladors i ceres, llapis de colors dins d'un estoig, sobres amb cartes que he rebut i cartes que he d'enviar, llibres, la tetera amb camamilla infusionada i la tassa fumejant amb el pot de mel al costat que em recorden que sóc de carn i no un avatar virtual. El vidre de la finestra no és llis, fa uns dibuixos irregulars com l'escorça d'un roure i provoca que la llum del sol es dispersi i inundi tota l'habitació, com una veladura sobre les parets. La finestra dona al celobert. Dilluns passat el vent va aixecar i endur-se la uralita del celobert. La finestra queda just per sobre la taula de l'escriptori. Els matins entra més llum que fa unes setmanes perquè ara els rajos de sol no es troben la uralita enmig del camí. Em miro les mans i els dits com teclegen. Entre el tou de la punta dels dits i el teclat hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixeran per sempre. De resultes, n'escriuré d'altres, penso mentre escric. Tecleig, tecleig, tecleig, tecleig. El tecleig fa de metrònom i posa ritme als motors de les motos i els cotxes que sento passar pel Passeig Maragall. No tinc vistes a través de la finestra, només una paret grisa plena de pols a dos metres dels meus ulls que evita qualsevol distracció provinent de l'exterior. Estic condemnada a obrir totes i cadascuna de les finestres que m'ofereix la pantalla si vull descobrir nous mons des de l'habitació, això, o llegir un llibre. Sortir de l'habitació i humitejar el(s) ull(s)².

1 | No és propietat meva i el lloguer el paga la meva família, així com les factures per poder-hi viure amb dignitat i escriure.

2 | Vegeu el capítol *Elogio del párpado o ventanas para el tiempo en el cuarto propio conectado*, pàgs. 167 - 170 (Zafra, 2010).

No només he escrit des de l'ordinador, i des de l'habitació al Camp de l'Arpa al barri del Clot al districte de Sant Martí de Barcelona ni des de l'habitació de la meva infància on encara torno algun cap de setmana quan vaig a veure la família (i on m'he vist forçat a escriure a causa del confinament). Escriure és una activitat que arrossego sempre a sobre, a l'aplicació de notes del mòbil o al diari. Com una extremitat més, o millor encara, com un òrgan més del meu cos. I per tant no només escric des de la comoditat de l'escriptori i l'habitació pròpia. Sovint escric al Parxís³, a l'andana del metro, a l'autobús, al tren, a l'avió, a l'aeroport, a Sallent, a Barcelona, a Tarifa, a Narbona o a Rotterdam. Tots aquells llocs per on passo, per on transito, on m'estableixo, per un període llarg o curt de temps, són espais susceptibles per a l'escriptura. Una escriptura abrupta, fragmentada, rugosa, corporal, epidèrmica, llefiscosa, oliosa, mal·leable, dúctil, abjecte...

El text i per extensió el llenguatge afecta i injecta "naturalitat" al cos, a través d'un pacte social i cultural o una creença compartida, com li volguem dir. El text fa intel·ligible, llegible, no només el cos sinó el món o les ficcions de món que produïm col·lectivament i que, per tant, queden "naturalitzades"⁴. Socialment compartim un codi, determinat, concret, excloent i que rebutja la diversitat de corporalitats i desitjos més enllà de la norma heterocentrada. Com diu Paul B. Preciado, lector de Michel Foucault i Judith Butler, entre d'altres, les imatges, símbols, significats, significants, productes i capital de la corporalitat, els entenem gràcies a la incorporació i assimilació de textos a través de les tecnologies del poder (en el seu cas i que posa com a exemple a *Testo Yonqui*, les dosis de Testogel que s'aplica per via cutània). Des de les lleis que regulen els Estats-Nació del règim farmacopornogràfic, utilitzant la seva nomenclatura, fins la poesia i les arts visuals en la seva clara dimensió textual, són clars productors de la corporalitat i no només, sinó, també, de subjectivitats i identitats. És obvi, que no tots els textos (de tipus legislatius, judicials, mèdics, acadèmics, poètics, literaris, contractuals,...) actuen de la mateixa manera sobre els cossos. Per dir-ho amb Susan Sontag, el mecanisme cognitiu que emprem per apropar-nos al món és a través de la interpretació. Tota interpretació requereix d'una traducció o desplaçament metafòric. És a dir, un gir produït

3 | El Parxís és l'edifici que acull els tallers de pintura de la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona. És l'espai on he treballat durant tot un curs. Al llarg de l'escrit també menciono l'Aula Miró, un espai dins del Parxís que s'utilitza com espai de presentació ja que té les característiques d'un espai expositiu.

4 | Vegeu el capítol 8. *Farmacopoder*, pàgs. 112 - 162. (Preciado, 2008)

amb l'ús del llenguatge que designa les coses utilitzant el nom d'altres, com ja ens va dir Aristòtil. Per aquest motiu, Sontag ens proposarà estar en contra d'algunes interpretacions si les considerem incorrectes o inapropiades ja que poden induir-nos a lectures i posicions perverses, interessades, errònies o esbiaxades d'alló que provem de designar en relació al cos i la manera com construïm les identitats (per exemple l'ús de la metàfora militar i bèl·lica per justificar l'actuació de l'Estat a l'hora de gestionar una pandèmia)⁵. Crec, per tant, que l'escriptura l'hem d'entomar com un acte de resistència en tant que creadora de mons més enllà dels marcs ja establerts en relació a les idees incorporades, assimilades i preconcebudes. O més ben dit, de reescriptura del nostre món. Concebre l'escriptura com una eina com podria ser un espècul, que mantingués oberts els forats del cos i del món que compartim.

Perquè tots tenim històries. Les cites que introdueixen i obren la porta a aquest text deixen clara quina és la meva posició. No només reivindicar la voluntat d'explicar històries i donar'ls-hi la rellevància i presència que em ve de gust sinó també la del reconeixament d'un passat, la de recollir el testimoni i el llegat dels qui ens han precedit. Alhora, com veureu, la meva proposta es basteix gràcies a la contaminació del treball dels altres, de les qui m'han envoltat directament al lloc de treball i aquells treballs i aquelles trajectòries d'artistes que m'han atravesat d'una manera o altra, amb més o menys intensitat elèctrica. Enrempant-me.

**“QUIERO SER UN VIRUS
DENTRO LA INSTITUCIÓN. EN
OTRAS PALABRAS, TODOS LOS
APARATOS IDEOLÓGICOS SE
ESTÁN REPLICANDO PORQUE
ES ASÍ COMO FUNCIONA LA
CULTURA. SI FUNCIONO COMO
UN VIRUS, UN IMPOSTOR,
UN ELEMENTO INFILTRADO,
PODRÉ REPLICARME CON
ESTAS INSTITUCIONES”**

FÉLIX GONZÁLEZ - TORRES

UN ALL GRILLAT

Al costat dels fogons hi ha la setrillera plena d'oli i una tassa amb sal i una altra amb un parell o tres cabeces d'all que utilitzo per a cuinar. Els alls els faig servir per preparar sofregits, sobretot, o maioneses casolanes, a vegades. També algú *gazpacho* i sopes de meló a l'estiu. Amb l'ajuda de la fulla d'un ganivet ben esmolat, trec la pell i les capes seques que recobreixen la dent d'all. A la dent acostumo a tallar-li els dos extrems. Sempre he vist el meu pare fer-ho així. La trossejo ben trossejada. Gairebé queda feta miques, la dent d'all. Mentre faig tota aquesta operació, prèviament he posat una paella amb un raig generós d'oli que s'escalfa sobre el fogó amb el foc ben viu. Col·locant la mà sobre la paella, a una distància prudencial per no cremar-me, prenc la temperatura. Això també ho he vist fer sempre al meu pare. Ha d'estar suficientment calenta, la paella. Amb compte que l'oli no m'esquitxi, aboco els trossets d'all que he picat i de seguida abaixo el foc perquè no es cremi. A l'all, el seguiran la resta d'hortalisses que faràn el sofregit que després guardaré en un pot.

Portava dies, o potser setmanes, que no sofregia res, ni tan sols una trista ceba. Vaig veure que d'un parell de dents d'all en sortia una punta verda. L'all començava a grillar-se i germinar allà mateix, a la tassa on els reservava al costat dels fogons de la cuina. Així que pugui els plantaré, vaig dir-me. Aquella tarda vaig omplir un parell de pots de vidre amb terra. Acomulo pots de vidre buits per defecte. Vaig fer-hi un petit clot enfonsant el dit índex a la terra i vaig enteforar-hi una dent d'all. Vaig cobrir-los i vaig ruixar-ne la superfície amb aigua de l'aixeta. Els dos pots amb les dues dents d'all ja estaven fora el terrat de casa. A la tassa de la cuina, ja només hi quedaven els alls sense germinar amb els quals en faria el que n'havia fet sempre.

En treure'ls de la tassa i ficar-los en un pot amb terra fora el terrat no vaig pensar en cap moment que n'obtindria nous alls per cuinar, no els estava cultivant. Vaig plantar-los amb l'únic objectiu de cuidar-los, regar-los el suficient i no fer-ho en excés evitant que es podrisin. Regant els alls vaig adonar-me que no hi havia massa diferència entre cuidar una planta i treballar al taller. L'espai on treballo, a l'edifici del Parxís, com la cuina amb la tassa dels alls, és un terreny fèrtil ple de coses que en un moment determinat poden grillar-se i ser plantades. Penso que els alls grillats, grillant-se, es mostraven i apareixien o se'm revelaven amb tota la seva potència de ser una altra cosa més que tan sols alls per sofregir i fer maionesa. Justament, crec que és el que passa quan estàs al taller i mires, i a la vegada, també procures que el taller faci mirera. Observes un dibuix que vas fer ara fa tres setmanes, el vas abandonar sobre la taula i just avui, que has vist una senyora que duia un bolso vermell al metro i t'ha cridat l'atenció, agafes un llapis de color vermell i li dibuixes un cercle a la mà que ja hi havia dibuixada. Potser aquest resultat no et convenç, que és el més probable que passi. De fet, les poques vegades que et convenci el resultat seràn les que t'atreviràs a ensenyar-les als altres i explicar'ls-hi la història de com has arribat fins allà. També penso que és necessari anar d'un lloc a l'altre a part de mirar tota l'estona. De la cuina al terrat, del terrat a l'habitació, de l'habitació al terrat altra vegada i del terrat al taller. També cal entrar a alguna llibreria de tant en tant i sobretot caminar, caminar molt la ciutat. En algún moment vaig entendre que el taller o l'espai de treball ja no es limitava a l'espai comprès per les quatre parets concretes del Parxís sinó que s'havia desterritorialitzat. De tal manera que quan em trobava una deixalla el dia de la recollida de mobles i me l'enduïa, allò també arribava a influir en el que acabava presentant i mostrant a les presentacions. I qui diu això diu qualsevol altre acte quotidià que es miri amb uns altres ulls, que en definitiva és la base de la nostra feina. Desviar la mirada.

Dels alls que vaig plantar no n'ha sabut mai res ningú, fins ara, que n'escric aquestes línies. Però vés a saber si tenir la preocupació de cuidar-los va promoure que dibuixés, pensés o actués d'una manera determinada o una altra. De fet, n'estic segura que sí. Procuro que totes aquestes coses afectin en la mesura que no em facin mal ni siguin violentes per mi ni aquelles persones a qui aprecio. Bàsicament, parlo aquí, de la contingència i com n'és d'important deixar-se afectar i permetre que intervingui la vida exterior i aliena a nosaltres en la tasca que desenvolupem com a creadores o com d'important ha estat per mi i el desenvolupament del meu treball.

U /POSA ELS
PALMELLS DE
LES MANS L'UN
CONTRA L'ALTRE
DOS /OBRE'LS COM
SI FOSSIN UN LLIBRE
TRES /AQUÍ JA HI
POTS CONTENIR
TOT UN MÓN

AL POT PETIT HI HA LA BONA C O N F I T U R A

Entre el tou de la punta dels dits i el teclat hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixeran per sempre és un llibre. He entès aquest llibre com un contenidor¹, una ampolla, un pot, una bossa de plàstic o com l' Ursula K. Le Guin entén les novel·les de ciència ficció o les novel·les o els llibres. En definitiva com un recipient. Un recipient que alhora és contingut i sostingut entre les dues mans d'aquell qui el llegeix. No és ni una novel·la ni un recull de contes, és un recull de gestos, de rituals quotidians i petites gestes diàries. *Entre el tou de la punta dels dits...* és un llibre que recull anècdotes i posa en valor allò petit i mínim per mostrar-ho d'una manera senzilla, entre la realitat i la ficció. L'origen de les diverses històries, relats o microrelats són gestos quotidians més o menys complexes com regar les flors del balcó, fer una truita de patates, escriure cartes, fer dissabte o tornar a casa en bicicleta sota la pluja. Darrera de tot plegat hi ha la ferma convicció que allò que podem abastar i fem directament amb el cos és radicalment polític.

El títol apunta, senyala, un espai mínim: el que hi ha entre la pell de la punta dels dits i el teclat de l'ordinador, i un gest: el de teclejar o deixar rastre. Amb aquest títol poso èmfasi no tant a les històries que encapçala, sino, més aviat, tots aquells buits, recorreguts i gestos que

1 | "I would go so far as to say that the natural, proper fitting shape of the novel might be that of a sack, a bag. A book holds words. Words hold things. They bear meanings. A novel is a medicine bundle, holding things in particular, powerful relation to one another and to us. [...] That is why I like novels: instead of heroes they have people on them."
(K. Le Guin, Ursula, 1986)

també podrien trobar-se ancorats dins del llibre, que no hi són, però ha estat igualment necessari viure'ls, veure'ls passar, patir o transitar per tal de poder contenir el que hi he pogut recollir finalment. D'alguna manera, continguts dins del títol, tots ells, també apareixen invisibles. Sense tot alló viscut que no ha acabat essent no tindria sentit el punt on em trobo ara, aquest present. El títol dona també sentit el que no s'ensenya.

La major part del treball s'ha gestat durant la meva estada a Rotterdam entre el setembre de 2019 i el febrer de 2020

(gràcies a una beca de mobilitat internacional ERASMUS+) agafant distància, així, del meu camp d'acció habitual tant geogràfic (entre Sallent i Barcelona) com mental, remirant i revisitant aquells llocs i relacions reals i fictícies que havia anat construint durant els mesos previs.

Des d'allà vaig cartejar-me digitalment amb algunes companyes i amigues². Més enllà de la reciprocitat i el possible diàleg que es va poder generar amb totes elles durant aquell temps, escriure cartes va proporcionar-me un terreny fèrtil on abocar i fer germinar les llavors del que ha acabat sent *Entre el tou de la punta dels dits hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixeran per sempre*. Hi ha dos motius

fig. 1 | Aquest gest no és gens original, en absolut. Ja abans de traslladar-me als Països Baixos m'havia fixat en *Shelter* de Lúa Coderch. Un projecte on l'artista, amb l'excusa de construir cabanyes efímeres en espais remots escrivia cartes, una per a cada cabanya, articulant així un discurs entorn de les coses importants de la vida. [*SHELTER*] *They look at me, and they think that I know too + The meaning of life*, 2018. Lúa Coderch. 07:54 + 06:17. video digital monocanal. Fotograma extret de: [www.loop-barcelona.com/discover/lua-coderch-shelter/] Consultat el 08-05-20.

pels quals vaig decidir escriure cartes. Primer per mantenir el contacte, la carícia i l'abraçada amb les amigues. I segon, necessitava escriure sobre coses que em passaven, descobriments que feia i deixar constància d'aquells moments, d'aquelles experiències que estava vivint. Volia deixar-ne rastre i compartir-ho, que no es quedés tan sols en una entrada al diari personal (fig. 1).

A continuació us conduiré per un recorregut a través de cadascuna de les històries que conté el llibre. Amb aquest viatge pretenc descriure l'entremat de totes elles i a la vegada que descobriu quins han estat els meus interessos i com he treballat per arribar fins aquí.

2 | Algunes de les cartes vaig publicar-les al lloc web [joantrinidadruedas.hotglue.me] on podeu consultar-les. N'hi ha que les trobareu a l'annex 1 (pàgina 63) d'aquest document ja que les esmento en algun moment al llarg dels següents capítols.

EL TERRAT DE CASA, EL POU DEL VEÍ

El terrat de casa, el pou del veí és un joc infantil. Hi jugàvem de petits a l'esplai. El joc el podriem entendre com un exercici de subordinació a la manera de Joan Morey (fig. 2) on un dels participants dona ordres i els altres les exacuten ficant el dit on els ordena. Com una sessió lleugera de *fisting*³. *Soft fisting*. A través del joc s'incorporen dos motius que he treballat. El terrat: on he estés peces de roba perquè les aixugués el sol (fig. 3), hi he tingut plantats alls i hi he fet trobades i àpats amb les amigues. M'ha captivat aquesta condició público-privada que el caracteritza, podent escollir què ensenyes de la teva intimitat i què no. Per altra banda hi ha el pou: un forat que dins del joc és un cercle dibuixat amb la mà. La posada en escena del joc dibuixa tres

cercles: el pou (la ma esquerra), el terrat (el cap) i el cercle que dibuixen els cossos dels participants asseguts en rotllana.

Molt abans de lligar tots aquests caps vaig fer un dibuix d'un pou i una lluna (fig. 4). Un cercle i un el·lipsi⁴. El dibuix sorgeix d'un passatge de la novel·la *Eren Ells* de Carles Rebassa (Angle Editorial, 2016) on descriu una escena sexual entre dos nois adolescents al costat d'un pou i sota la lluna⁵. De cop el sexe anal que practiquen en Veces i en Tià apareix replegat en l'escenari que els acull: les afores de la ciutat, el camí rosa, l'esquelet d'un edifici, filferro rovellat i un baladre (un arbust de flors roses). Per a mi, la imatge del pou i la lluna, és la imatge de dos forats, com ho són el penis i el cul, penetrant-se⁶.

fig. 2 | [EXERCICI DE SUBORDINACIÓ NÚM. 1], 2004. Joan Morey. *NUEVA OLA o Desencert* (2004) va ser una performance de 12 hores sense públic assistent a la sala polivalent d'Hangar on van posar-se en escena diversos exercicis de subordinació articulats seguint l'esquelet i la banda sonora de la pel·lícula de Jean-Luc Godard, *Nouvelle Vague* (1990). A l'imatge una actriu-serventa amb vestuari fetitxista susté una safata amb copes. Seguint les ordres de l'artista deixarà caure la safata i seguidament pronunciarà un text de Friedrich Schiller extret del guió de la mateixa pel·lícula. Aquest personatge és el preludi d'algunes de les performance de Morey. Fotografia: cortesia de l'artista.

3 | pràctica sexual que consisteix en introduir el puny per via anal o vaginal.

4 | Vegeu *Estimada Margot* a l'annex 1 (pàgina 68).

5 | Vegeu el *Quadern de lectura* a l'annex 2 (pàgina 79).

6 | Vegeu el capítol *Aprendiendo del dildo*, pàgines. 68-76. (Preciado, 2016)

fig. 3 | Alfombra que vaig teixir amb ganxet i va estar estessa al sol durant messos al terrat de casa. Acabaria sent part d'un dels *Solcs*. Sobre els *Solcs* vegeu *Coses que cauen* (pàgina 65) a l'annex 1.

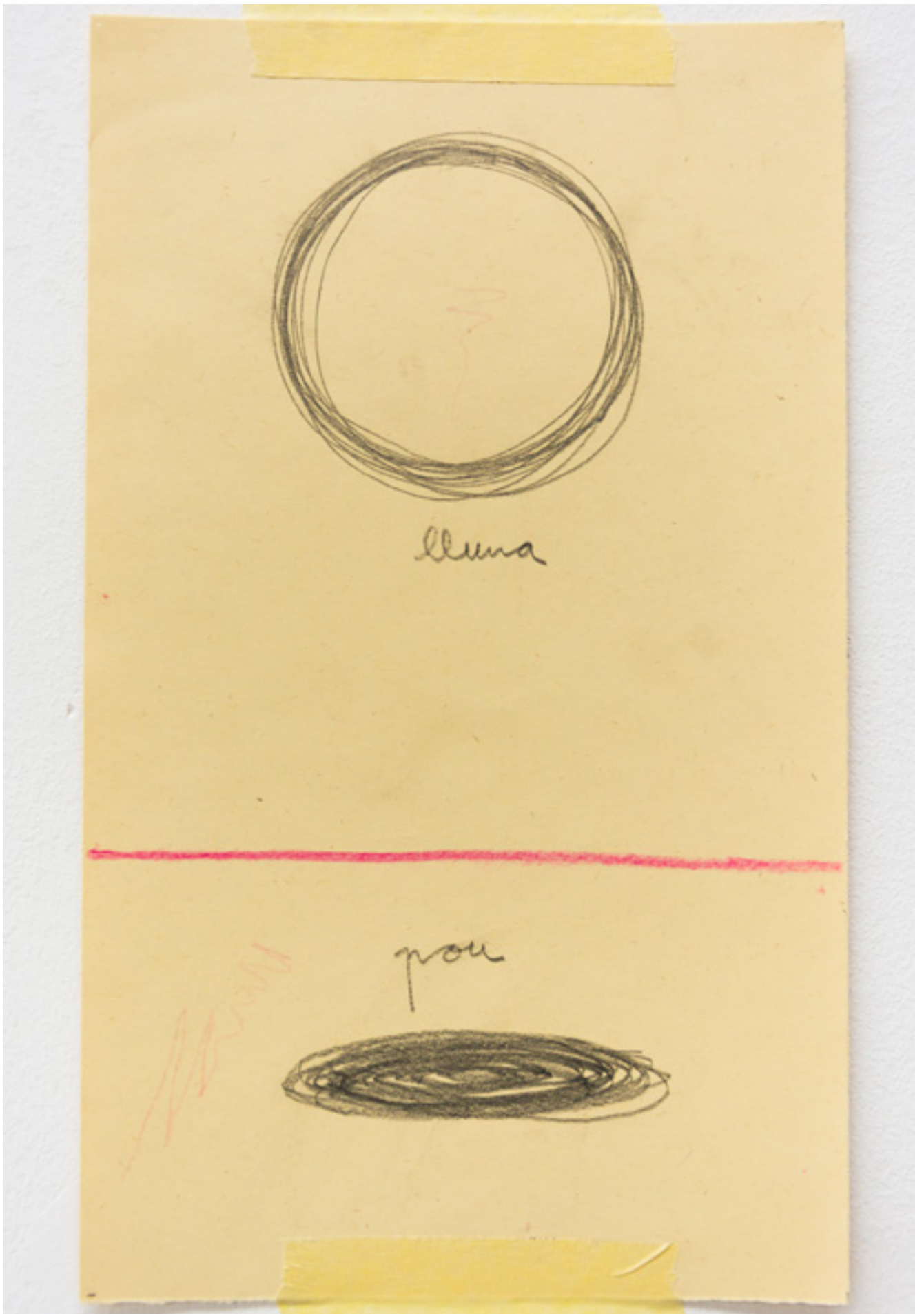

fig. 4 | *Lluna i pou*, 2019. Joan Trinidad Ruedas. Grafit i llàpis de color sobre cartolina. 25 x 15 cm.

El souvenir és un assaig fotogràfic sobre uns bulbs de tulipa vermella que vaig comprar al supermercat. Volia conviure a l'habitació que acabava de llogar amb un altre ésser viu. En contra de tot pronòstic, vaig decidir no fer-los germinar ja que mentre visqués allà no els veuria florir. Així doncs van convertir-se en souvenir i vaig acumular-los junt amb d'altres materials mentre vaig viure en aquella habitació. Quan vaig tornar a Barcelona, vaig plantar-los (fig. 5). Ara els cuido per fer-los florir i recordo l'hivern a Rotterdam i la companyia que em van fer mentre eren dins la seva bossa a l'ampit de la finestra.

Per a aquesta peça m'ha servit com a referència els treballs de Sohpie Calle on combina ambdós medis, el llenguatge verbal i escrit juxtaposat amb el fotogràfic. Aquest assaig fotogràfic s'ha materialitzat per accident ja que no hi havia una intenció prèvia per tal de formalitzar-lo. En aquella habitació on vaig viure durant aquell hivern acostumava a fer fotografies en estones mortes, per distreure'm d'altres activitats. Sense més pretenció que capturar alló que tenia dins l'habitació i que podia veure a través de la finestra. Ha estat messos després quan he abocat les fotografies al disc dur i les he remirat quan he construït l'assaig.

fig. 5| Imatge d'arxiu amb els set bulbs acabats de plantar el febrer del 2020.

Si mi madre supiera castellano y leyera mis poemas

*“Si mi madre supiera que su hijo quiere ser madre
cogería el primer avión para España.
Encogería las piernas,
se amputaría los brazos,
se partiría la columna,
engulliría una a una sus muelas
y sus sesenta años.
Se haría cada vez más pequeña,
se inventaría un idioma,
balbucearía de nuevo
para ser mi hija.”*

Actos Impuros, 2017
Ángelo Néstore (Ediciones Hiperión)

Illusion von den versäumten Mutterschaften, 1998 © Maria Lassnig Foundation. Photo: Roland Krauss. Font: [www.marialassnig.org/en/werkverzeichnis/] Consultat el maig de 2020

Amb un relat curt deixo rastre d'un esdeveniment concret: la troballa, com un tresor, d'uns papers de color vermell gastat quasi rosa al fons de dos calaixos d'una calaixera abandonada a la vorera de l'Eixample. El relat és un exercici de reapropiació i reescriptura d'un capítol que duu el mateix títol inclòs a *La vida material* de Marguerite Duras (fig. 6). Ambdós relats parlen de la troballa d'objectes vells amagats dins d'una calaixera. Aquesta annècdota està relacionada, des del meu punt de vista amb una experiència femenina: “jo endreçava les meves coses de nit, com moltes dones”, confessa la protagonista de Duras. Si bé al text de Duras, la veu protagonista troba un gipó amb unes taques vermelles de sang menstrual, la meua proposta tracte sobre l'absència d'aquesta menstruació i el desig d'engendrar vida i no tenir-ne la possibilitat.

Els dos papers trobats (fig. 7) vaig presentar-los en un primer moment, molt abans de l'escriptura del relat, a l'Aula Miró al costat de diverses peces que tenien com a denominador comú el vermell descolorit pel sol i el pas del temps, les coses que cauen i s'obliden i cossos que reposen. Llavors, tot just començava i encara quedava tot per fer.

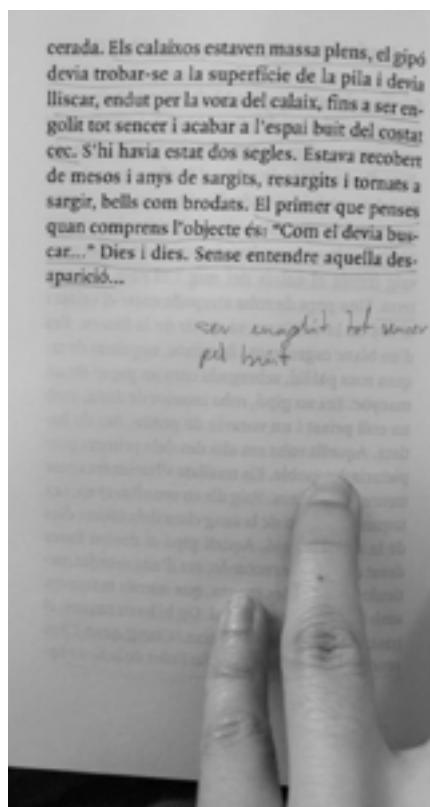
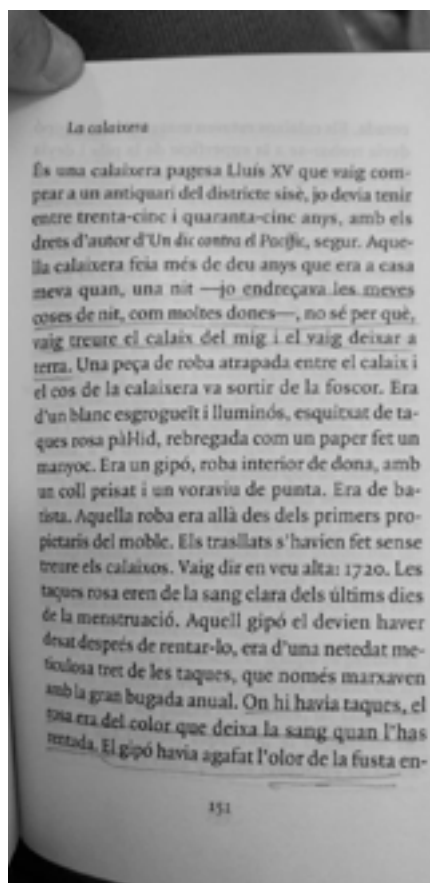

fig. 6 | El 3 d'octubre del 2019 l'Anna va enviar-me aquestes dues imatges del capítol *La calaixera* inclòs a *La vida material* de Marguerite Duras (Club Editor, 2018) traduït al català per David Ilig perquè va recordar els dos papers trobats que havia presentat l'any anterior mentre el llegia. Vegeu el *Quadern de lectura* a l'annex 2 (pàgina 79).

fig. 7 | *Dos papers trobats* presentats a l'Aula Miró el 20 de novembre de 2018 en el marc de l'assignatura optativa 'Pintura VS la fi de l'art' coordinada per Òscar Padilla.

LO QUE LA MASA ADMITA

Lo que la masa admita. Una recepta txarnega dels barquillos de la Petra és una publicació que en un primer moment va ser un fanzine amb una edició mínima de cinc còpies (fig. 8). *Lo que la masa admita* és un article que relaciona l'acte de menjar amb qüestions com l'identitat, el llegat dels nostres avantpassats, el sentiment d'arrelament a una comunitat i un lloc geogràfic. Alhora reivindica el txarneguisme⁷, com el menjar pot ser una eina d'aglutinament social i generador de xarxes afectives dins d'una comunitat i per últim però no menys important, la tasca que desenvolupen les persones que ens cuiden i crien. L'article va acompanyat de la recepta per fer barquillos, un dolç típic de Castilla - La Mancha que la meua àvia ha cuinat tota la vida. Val a dir que es tracte dels barquillos de la meua àvia materna però podria igualment haver parlat de las *tortillas de bacalao* del meu avi patern, d'origen andalús, qui també m'ha criat.

Més enllà de totes aquestes qüestions vaig adonar-me que els barquillos eren un forat (fig. 9). Quan es fregeixen, queden buits per dins. Eren una bona excusa per parlar de tots aquests temes asmentats i alhora encaixaven amb l'imaginari que havia anat construint.

fig. 9 | Imatge d'arxiu dels barquillos acabats de fer.

7 | El grafisme 'tx' utilitzat aquí és producte de l'exercici de reapropiació del terme despullant-lo del seu significat despectiu ja que 'xarnego' sempre ha estat un insult. Utilitzant aquesta nova grafia, així com ha fet també el col·lectiu LGBTIQ+ reapropiant-se de l'insult per fer-ne la seva bandera, es dona la possibilitat d'explicar la nostra vivència amb la nostra pròpia veu. L'activista i escriptora Brigitte Vasallo junt amb Emboscada Col·lectiva van organitzar el I Festival de Cultura Txarnega inscrit al programa de la Primavera Republicana a la Fabra i Coats de Barcelona l'any 2019. Vegeu *Per què fem un festival de cultura txarnega*, (Vasallo, 2019).

fig. 8 | Portada del la primera edició en format *fanzine*. Rotterdam, gener 2020

fig. 10 | Imatge d'arxiu del dildo buit prenent el sol al terrat de casa l'agost del 2018. 20 x 15 cm

Aquesta peça la considero l'inici de tot plegat. A partir d'aquest succés, aquesta caiguda o escultura *site-specific* que ja no existeix, ha desaparegut a causa d'un temporal, va catalitzar-se i produir-se paulatinament tot l'imaginari que vertebrava *Entre el tou de la punta dels dits i el teclat hi ha nous mons a punt de ser esclafats que desapareixeran per sempre*. Fa anys que treballo amb el ganxet fent tot tipus d'objectes, tot i que moltes de les vegades els desfaig. Per mi és més important l'acte de teixir en si que no pas la producció de peces, però això, ara, és secundari. L'estiu del 2017 vaig teixir un dildo buit amb roba de punt (sempre n'he dit *trapillo* del material). En aquell moment llegia per primera vegada el *Manifesto Contrasexual* de Paul B. Preciado (Anagrama, 2016). Vaig decidir que deixaria aquell objecte vermell que havia teixit al balcó per tal que el sol el decolorés (fig. 10), un gest sense gaire pretensions ni expectatives. Una tempesta d'estiu, però, el va fer caure d'altabaix i va quedar reposant sobre una teulada d'uralita del pati dels veïns. D'aquest succés també vaig parlar-ne amb l'ajuda d'una fotografia a l'Aula Miró, al costat dels papers de *La calaixera* (fig. 11 i 12). En aquell accident es materialitzaven o

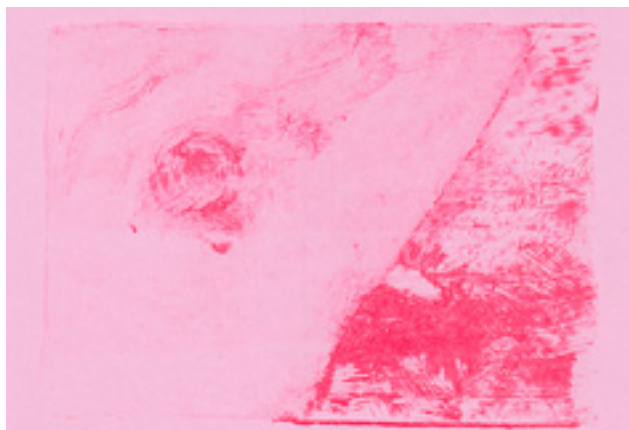

fig. 11 i 12 | Gravats sense títol. Presentats ambdós conjuntament al costat dels *Dos papers trobats* i la fotografia on es veia el dildo reposant a l'Aula Miró el 20 de novembre de 2018 en el marc de l'assignatura optativa 'Pintura VS la fi de l'art' coordinada per Óscar Padilla.

van produir-se imatges que podien relacionar-se amb les idees proposades per Preciado. El propi objecte, amb forma fàl·lica, presentava una ambivalència: podia ser penetrat i penetrant a la vegada. Alhora havia “desaparegut” o havia quedat fora de l'abast, només podia contemplar-lo abocant el cap.

En el llibre trobem dues imatges preses amb gairebé un any de diferència on s'aprecia la modulació del color vermell provocada per la llum del sol. A les imatges, les acompanya un micro relat que dona veu a l'objecte. Així aconsegueixo que no sigui necessària la meua presència per narrar el succés i donar espai a d'altres lectures possibles més enllà de totes les idees que aquí exposo.

fig. 14 | Imatge d'arxiu de les fulles grogues flotant al canal i dibuixant una línia a finals de el novembre del 2019.

Aquest és el treball més recent que inclou el llibre. *La setmana* és un relat en forma de dietari d'autoficció on exposo les vivències d'una setmana de novembre de 2019. La base d'aquest text és una carta que vaig escriure a en David, un amic amb qui vaig cartejar-me amb més freqüència mentre vivia a Rotterdam, que no està publicada. El relat exposa en un període molt curt de temps tot un seguit de succeïsos relacionats amb l'amor, la sexualitat, l'amistat, el desig i el control dels cossos per part del dispositiu mèdic, tot des d'una òptica molt personal i íntima que alhora prova de revelar com totes aquestes qüestions incideixen en la nostra identitat i corporalitat. O com les produeixen.

Al relat, però, hi ha un buit. Durant les setmanes posteriors a la qual deixa testimoni el text narratiu vaig estar retallant fulles de ginkgo biloba de papers de colors verd, rosa, groc i blau pastels (fig. 13). Si llegiu el relat veureu que no narro el moment de fer-me els testos, només faig referència al blau del braç que em va deixar l'extracció de sang el dia següent. De camí al servei d'atenció vaig trobar-me aquesta imatge (Fig. 14) on les fulles dibuixaven una línia groga flotant a l'aigua del canal. Després de fer-me les proves mentre caminava per la ciutat vaig trobar-me uns exemplars de ginkgo biloba que no havia vist fins llavors a Blaak amb les fulles caigudes al terra. Aquesta altra imatge va transportar-me fins a casa, a Sallent. A l'entrada del parc del meu poble hi ha un ginkgo biloba, com els que vaig trobar-me, que rep a tots els infants del poble cada matí a l'entrar al parc per anar a l'escola. La presen-

cia de l'arbre va unir de cop els dos llocs i va enfrontar-me a tot el camí vital fet fins ara. Empès per aquest encrauament de les dues imatges produïdes abans i després de fer-me els testos, vaig decidir que retallaria tantes fulles com pogués durant les pròximes setmanes. Com si preparés una enramada típica de les festes de corpus del meu poble.

Com haureu comprovat al llarg de tot aquest escrit, la referència a les tonalitats pastel és constant, sobretot al rosa com a desgast del vermell pel sol. En aquest sentit hi ha tres referències molt clares que també m'han acompanyat. El treball pictòric i objectual de la Regina Giménez amb els seus collages dels quals en destacaria una de les

fig. 13 | Imatge d'arxiu de les primeres fulles que vaig retallar amb un grill de mandarina a la taula de l'estudi el desembre de 2019.

exposicions més recents: *Adoptar otra naturaleza / To adopt another nature* (fig. 15) a la galeria Ana Mas Projects (L'Hospitalet de Llobregat), l'any 2017. El desplegament que fa a *El sol vist des de* (2016) d'un document gràfic en obra pictòrica i posteriorment en alfombra, van semblar-me una molt bona manera d'encarar la pràctica artística. Document / obra / objecte. A més de l'ús que fa del color i la combinació de papers i materials que semblen de rebuig. Una altra pintora que també ha estat un punt d'anclatge és Maria Lassnig. Sobretot per les temàtiques que tracten les seves pintures relacionades amb el cos i pel tracte del color. Tot i que no he pogut veure'n cap en directe, sempre trobo detalls nous quan les miro. Com si els quadres no s'acabessin mai. Especialment per aquest relat, tenia molt a prop *Mit einem Tiger schlafen* (fig. 16). Per últim, *It's not what you think* (fig. 17) una instal·lació del duo Elmgreen & Dragset a Il Salotto de la

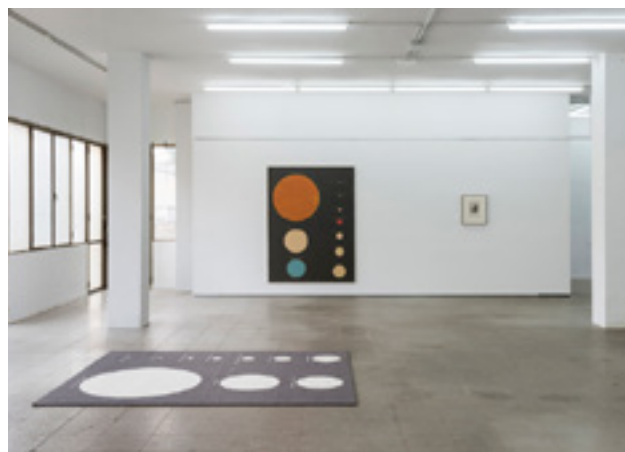

fig. 15 | *Adoptar una altra naturalesa*, 2017. Regina Giménez, Fotografia: Roberto Ruiz

Blue Projects Foundation (Barcelona), l'any 2019. Amb aquesta instal·lació presentaven una cambra de calderes d'una fàbrica (o uncos) disfuncional. Utilitzen els colors pastel fent referència als pigments alimentaris que recobreixen les píldores dels medicaments moderns pel VIH. Conceben aquest espai fabril, però no operatiu, com un espai metafòric per parlar del cos.

La meua primera intenció era fer un treball escultòric i matèric més proper a els *Solcs*⁸ i no pas escriure'n un relat. Ara bé, també és cert, que la idea de fer-ne una publicació en forma de diari la vaig contemplar des d'un inici. De l'experiència d'haver-me de fer les proves en una ciutat a l'estranger vaig parlar-ne a una de les últimes presentacions que vam fer al menjador de casa de la Mariana a Rotterdam ensenyant quatre fotocòpies que havia fet dels tiquets de la sala d'espera i la tiritada amb la sang sobre un paper rosa i les primeres fulles de ginkgo biloba retallades. Aquell dia una de les meves companyes va plorar mentre jo parlava.

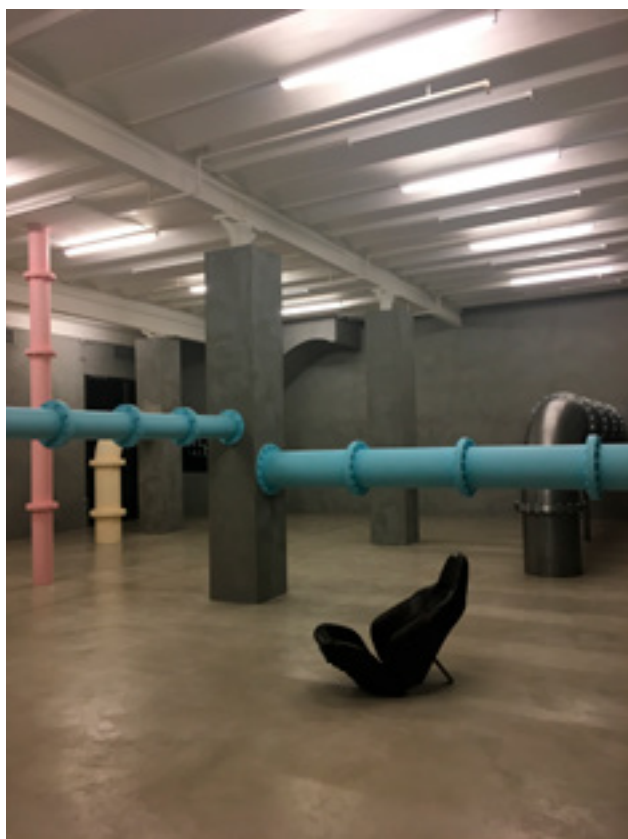

fig. 17 | Imatge d'arxiu de la instal·lació *It's not what you think*, 2019. Elmgreen & Dragset.

8 | *Vegeu Coses que cauen* a l'annex 1 (pàgina 65).

Sleeping with a Tiger. 1975

fig. 1 | *Duérmete* és una performance amb públic assistent a l'Aula Miró en el marc de la presentació final de l'assignatura "Taller de Creació II" sota la tutoria de Maria Cusachs i Patricia Dauder el juny de 2019. Fotografia: Mar S. Safont.

COM LES FITES QUE ET TROBES PELS CORRIOLS

El cos cremat pel sol d'Ocaña i el cos electrificat de Lorenza Böttner van fer que el juny de 2019 cantés una cançó de bres escrita per Silvia Pérez Cruz amb un vestit vermell reversible de la marca barcelonina Über den wolken (fig. 1). Per fer els *Solcs* (fig.2), que descansaven com unes despulles¹, van ser determinants els cossos perforats de Robert Gober i els cossos fets de caramels, bombetes, rellotges i piles de paper de Félix González-Torres. També els cossos que ballen i suen de Santiago Reyes i Aimar Pérez Galí. Amb tots ells i en especial Pepe Espaliú vaig entendre que la poesia també serveix per fer política². Descobrir Feliciano Centurió³ va revelar-me que havia de continuar teixint i treballant amb el ganxet (fig. 3). M'agradaria fer esment, també, encara que s'escapa del context de les arts visuals, de l'obra narrativa de David Vilaseca, continguda tota ella a *Els homes i els dies* publicada a l'Altra Editorial (Barcelona, 2017) ja que dins la

fig. 3| *Manualidades* de Feliciano Centurió Font de les imatges: [www.felicianocenturion.com/?p=389] Consultat el mag del 2020.

1 | vegeu *Coses que cauen* a l'annex 1 (pàgina 65).

2 | vegeu *Estimada Margot* a l'annex 1 (pàgina 68).

3 | al maig de 2019 vaig assistir a la conferència a càrrec de Mariano López Seoane, professor de la NYU (Buenos Aires), titulada *Estéticas de la disidencia sexual* on va presentar un seguit de col·lectius, artistes i activistes LGT-BIQ+ en actiu durant les dècades dels anys 70 i 90 a llatinoamèrica. La conferència va tenir lloc a l'Aula Magna de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona i va ser un acte coordinat pels historiadors Daniel López del Rincón i Víctor Ramírez.

fig. 2 | *Solcs* és un conjunt escultòric en tres parts independents presentats alhora a l'Aula Miró conjuntament amb la performance *Duérmete* en el marc de la presentació final de l'assignatura 'Taller de Creació II' sota la tutoria de Maria Cusachs i Patricia Dauder el juny de 2019.

literatura catalana també deixa constància de la tendència a parlar de l'intimitat fent-ne una manifestació pública⁴. A banda de tot aquest reguitzell d'artistes (l'obra dels quals està estretament vinculada amb l'activisme que va propiciar la pandèmia del VIH/SIDA entre els anys 70 i 90, i amb tota la revolució epistèmica que va comportar la mateixa amb els corresponents canvis a nivell tant estètic com polític en relació al cos), vull citar-ne d'altres fora d'aquest escenari.

A l'hora d'entendre el pes, la lleugeresa, la vulnerabilitat i les relacions que mantenen els objectes entre ells dins de l'espai expositiu vull destacar les converses mantingudes amb Patricia Dauder i Òscar Padilla així com l'acompanyament mutu amb les

meves companyes del Parxís, especialment Anna Sevilla (fig. 4) i Helena Civit (fig. 5). En relació a aquesta qüestió destaco dues exposicions (que en realitat són tres) que van ser força importants i reveladores pel meu trajecte. Per una banda *Espace perdu_chapter 1 i 2*, exposició en dos capítols d'obres de l'artista belga Guy Mees la tardor de 2018 a la galeria barcelonina Projecte SD on es presentaven peces de paper, dibuixos, fotografies i objectes fets d'encaix industrial (fig. 6). I també, *Verni* de l'artista mallorquina Lara Fluxà dins el cicle d'exposicions comissariat per Pilar Cruz, *Un monstre que diu la veritat/A monster who tells the truth*, a l'Espai 13 de la Fundació Joan Miró l'hivern de 2018.

4 | vegeu pàgs. 33-36 (Levobici, 2020) sobre les manifestacions culturals relacionades amb la intimitat i les arts visuals en el context de la pandèmia del VIH.

fig. 6 | *Verloren Ruimte*, 1992. Guy Mees. Papers vermells / 2 different types of red paper (detail) 80x230cm. Fotografia: Roberto Ruiz

La tardor de 2019, gràcies a la beca de mobilitat internacional per estudiar a la Willem de Kooning Academie de Rotterdam (Zuid-Hollande, the Netherlands), vaig conèixer a Clara Balaguer (cap del departament *Social Practices* i coordinadora, junt amb tres professors més, del programa *Performative Action*⁵ a més d'artista i editora de llibres i publicacions de tot tipus) amb ella vaig aprendre que els llibres poden ser, també, petites grans exposicions, i que un llibre l'agafes amb les mans. Agafar i contenir una exposició entre les mans! Va ser ella qui va parlar-me entre d'altres, però sobretot, d'Ulises Carrión i tot el seu treball literari i poètic vinculats al format del llibre d'artista en si mateix. Amb la Clara també vam parlar

5 | vegeu *Estimada Elena* a l'annex 1 (pàgina 70).

fig. 4 | *Escaires i abraçaderes*, 2018. Anna Sevilla. Instal·lació de mides variables. Fotografia: cortesia de l'artista.

fig. 5 | Algunes de les peces que l'Helena va presentar a l'Aula Miró el juny del 2019 a l'exposició del seu TFG.

de l'obra de Dora García tant de les publicacions com les *performance* i la dimensió social que sovint prenen els seus projectes com per exemple *The hearing voices café* o *Army of love* i l'enigmàtiques i hermètiques que em resulten les seves propostes, cosa que personalment em fascina com a espectadora.

En relació a les publicacions, els llibres i els projectes que intervenen directament amb l'esfera social, vull subratllar *Las muertas chiquitas* (2006-2015) de Mireia Sallarès, recentment reeditat per l'editorial Arcadia (Barcelona, 2019) i publicat a la plataforma digital Filmin. Amb la càmera a la mà va a la recerca de respostes i veritats sobre els orgasmes que tenen les dones de Mèxic (fig. 7). Seguint amb la mateixa línia trobarem Lúcia Coderch. Per a configurar el meu treball ha estat clau el projecte expositiu de caire performàtic *La muntanya màgica*, comissariat per Oriol Fontdevila en el marc del cicle *Arqueologia preventiva*, altra vegada a l'Espai 13 de la Fundació Joan Miró, l'any 2013. Coderch al llarg dels 72 dies que durava l'exposició treia d'un magatzem que havia construït dins la sala d'exposicions un objecte diferent. Així teixia un relat amb 72 capítols a l'entorn del "present històric" i de la necessitat de produir moments memorables que es converteixen en significatius per a l'imaginari col·lectiu, prenent la muntanya de Montjuïc com a cas paradigmàtic en relació a la ciutat i ciutadania de Barcelona. Més vinculat encara amb els objectes i les històries trobem el treball de Mercedes Azpilicueta. Concebut com una exposició individual presentat en el marc de l'exposició col·lectiva *Positions #5 Telling untold stories* l'hivern de 2019 al Van Abbe Museum d'Eindhoven, també explicava una història a

través de varis objectes i materials (fig. 8). El treball d'Azpilicueta proposa una reescriptura amb la seva corresponent relectura d'una llegenda fundacional d'Argentina (el seu país d'origen) a través de dos personatges. El primer personatge, fictici, és Lucía Miranda, captiva espanyola per part dels indígenes durant la colonització europea narrat sempre des d'una persepectiva missògina i sense donar-li un paper vertaderament protagonista. L'altre és Eduarda Mansilla, escriptora argentina del s. XIX qui va reescriure la llegenda de Miranda des d'una perspectiva feminista otorgant-li el paper protagonista que es mereix i entenent-la com el vincle, la frontissa, entre els indígenes i els colonitzadors espanyols. A l'exposició, Azpilicueta presenta tapissos, disfresses i videos que ofereixen un encrauament dels dos personatges i també, un encrauament entre la ficció i la realitat.

fig. 7 | *Las Muertes Chiquitas*, 2006-2015. Mireia Sallarès. Malú descampat prop de l'àrea anomenada Cristo Negro, on es van trobar els cossos de 8 dones assassinades, Ciudad Juárez, frontera Mèxic-Estats Units. Fotografia a color de la serie de 28. 115 x 100 cm Ed. 1/3

Per acabar amb aquesta deriva, m'agradaria parlar de *Coses que vull dir sobre un hivernacle* de Martí Madaula, un projecte presentat en el marc de l'exposició col·lectiva *Tots els llocs parlen de tu* conseqüència de la convocatòria per a beques de producció de la Sala d'Art Jove de l'any 2018 (fig. 9). A l'exposició, Madaula presentava dues obres, un video i una publicació, derivades de la peça principal del projecte: un hivernacle que havia construït. El projecte sorgeix de l'encreuament de dues imatges: la seva habitació plena de plantes que havia hagut d'endur-se del seu taller durant les vacances de pasqua (recordant que la seva mare li havia negat tenir-ne de petit, al·legant que podia morir ofegat, tot i la seva insistència) i un hivernacle on guardar totes les plantes un cop marxés de Manchester. Per mi en aquest projecte hi convergeixen molts interessos que crec que compartim: l'habitació com a espai d'activació i punt d'inici i espai propici per a l'intimitat, l'escriptura i l'especulació de nous mons imaginaris, les cures, proposar un treball que parteix de gestos mínims i quotidians com fer germinar unes llavors i deixar espais perquè l'espectador imagini i espuculi sobre el que pot arribar a passar o com s'ha arribat fins allà.

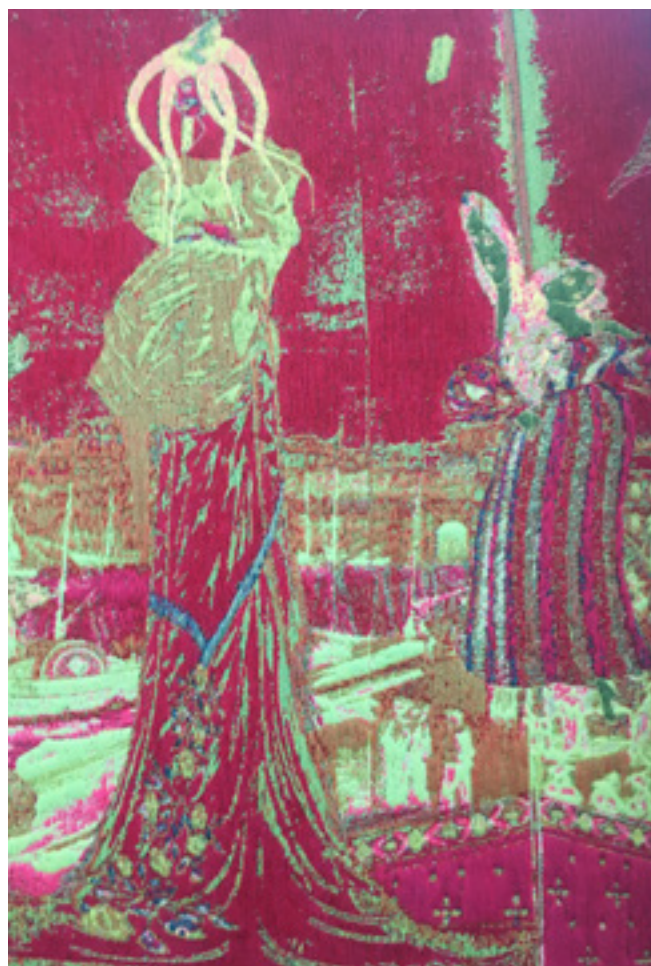

fig. 8 | Anvers i revers d'un detall d'un tapis presentat a l'exposició.
Fotografies del meu arxiu personal.

fig. 9 | Coses que vull dir sobre un hivernacle, 2018. Martí Madaula. Fotografia: cortesia de l'artista.

MIRAR ENRERE

I CAMINAR

ELS CORRIOLS

DES DIBUIXATS

PELS MATOLLS

DEL SOTABOSC

QUE DERIVEN DEL

CAMÍ PRINCIPAL

DUES I M A T G E S

ÚLTIMES

Primera imatge. [Un dia de març de l'any 1974. El cos de Candy Darling lluminós, la cara perfectament maquillada, els dos ulls amb l'ombra negra com dos forats¹, envoltada de flors, la ciutat de Nova York s'alvira al fons rere la finestra, el fluorescent com una font de llum celestial ens fa testimonis del que està a punt de succeir, és a punt de morir. Encara té els ulls oberts.] Aquesta imatge m'ha acompanyat des de la infància molt abans de saber res sobre fotografia ni conèixer el treball de Peter Hujar ni saber tan sols qui era la noia que jeia i mirava a la càmera. La meva mare tenia un disc per casa que tenia aquesta fotografia per portada. L'àlbum en qüestió és un treball d'Anohni (signat encara llavors com a Anthony & the Jonshons) titolat *I'm a bird now* de l'any 2004. Mentre escric el tinc físicament aquí al meu costat, encara m'acompanya. Durant la meva adolescència cantaria les cançons en un anglès falsejat, com també feia amb les cançons de MIKA, però sense saber, ni de bon tros, què estava cantant. Ara ja sé què canto i encara m'emociona més quan he entès d'on venen totes plegades, la Candy i l'Anohni, quan he sabut la seva història. Mirar enrere, ha estat important.

Segona imatge. Estava a l'aula-taller de pintura de l'últim pis de l'edifici principal de la Facultat de Belles Arts. I estava a punt de fer un dels aprenentatges més important que he fet al meu pas per la carrera. La Patricia Dauder havia preparat una presentació del treball de Maria Lassnig, pintora austríaca nascuda l'any 1919 a un poble del sud del país

1 | Vegeu pàg. 19 (Segarra, 2014)

i morta l'any 2014 a Viena. Mai havia vist ni sentit a parlar d'ella. Entre la successió d'imatges dels quadres de la pintora, que em fascinen quan els veig un rere l'altre projectats a la pantalla per primer cop, apareix un retrat de la pintora fotografiada al seu estudi de Viena. Però aquest retrat és diferent a tots els altres que havia vist fins llavors d'altres pintors al seu estudi. Dins l'imaginari que acumulava d'artistes treballant al seu estudi sempre es presenten asseguts o d'empeus envoltats de quadres i dibuixos, posant una distància prudencial entre el seu cos d'alló que fan, d'alló que pinten. [Aquest cop, però, l'artista està estirada, en posició horitzontal. Té els ulls clucs i pinta. La seva pell està en contacte directe amb la tela que pinta. El seu cos es troba a la distància més mínima a la que podia estar de la pintura. Al contrari del que pugui semblar, el cos de Maria Lassnig, està actiu. Està estirada amb els músculs majoritàriament relaxats, sí, però, ahora, pot notar tots aquells punts on s'acumula la sensibilitat o tensió que després traduirà al llenguatge visual i pictòric².]

Canviar la posició de vertical a horitzontal ha significat un gran aprenentatge i un canvi de paradigma a nivell personal pel que fa, segurament, a una de les idees preconcebudes al voltant del què i com s'ha de fer la nostra feina. Aquestes dues imatges que he presentat són dos exemples de com reclinar el cos, recollir-se, apropar-se, que la pell i el teixit friccionin i generin electricitat estàtica, de com acceptar que el ritme frenètic de la ciutat també ens esgota. Procurar treballar des de la vulnerabilitat i la permeabilitat, cos a cos amb les altres, les qui t'envolten, aquesta, és també una opció tot i que a primera vista no ho sembli.

He fet aquest camí amb molts retrocessos, mirant enrere i agafant els corriols desdibuixats pels matolls del sotabosc que deriven del camí principal. Crec, fins i tot, que ni tan sols l'he gosat trepitjar en molts moments. Semblarà que m'agrada posar-me les coses en contra, segurament hauríem de ser com salmons més sovint. A banda de la importància del caminar i les derives per la ciutat, voldria acabar parlant del repòs. L'altra cara de la mateixa moneda. Un cos que reposa, estirat, en posició horitzontal i està quiet. No parlo aquí del cos que reposa per avorriment, perquè ja no té res a fer, sinó del que fa des d'aquesta posició, la del cos exhaust, el cos a punt de morir que encara té forces per deixar anar l'últim alè, malgrat tot.

“located on:

Sensibility accumulations:

*at the base of my neck
in my shoulder joint
in my armpit
at the front of my belly
where my cheek meets my nose
on the curve of my chin
at the back of my head
in my bottom
in the swelling of my thigh
in my knee*

*I paint myself as cigarette smoker
as fallen angel
as an African.”*

Maria Lassnig, 1970

DINERET

RALET

RALET

PICA

A G R A Ï M E N T S

Gràcies Carlos, per la tutoria des de la distància malgrat el moment greu. Gràcies Maria, Patricia, Òscar, Juan, Clara, Michelle, Shailoh i Karlijn per acompanyar-me els dos últims anys com a professorat tant a Barcelona com a Rotterdam. Gràcies a la meva família, Laura, Petra, Ramon i Maria, amb qui, fora del previst, he conviscut de nou mentre escrivia aquest text des de la meva primera habitació pròpia, per les cures compartides. Gràcies a les amigues del Parxís a les qui he trobat molt a faltar en aquest final troncat, especialment l'Anna, l'Helena, el Juan Pablo, l'Elena, la Tània, l'Íria, l'Ainara, la Rita, la Júlia, el Nil, el Gerard, i un llarg etcètera de companyes que m'he trobat pel camí, pels aprenentatges compartits. Gràcies Paula per la cura en els petits detalls del disseny gràfic i el recolzament mutu a través de la pantalla. Gràcies Margot per ser orelles i companya d'obsessions teòrico-corporals i per les converses amanides de vi blanc. Gràcies Marc per compartir el costat més canalla-queer-pseudo-underground i el caminet que anem fent plegades. Gràcies Julian per haver estat el coixí d'un dels hiverns més trepidants que he viscut. Gràcies a les companyes i amigues de la WdKA per acollir-me aquest hivern passat. Gràcies Rosa i Lenno per recollir-me a casa vostra abans que tornés a casa meva. Gràcies Carles per deixar-me el teu exemplar d' *Els homes i els dies* i perdre'ns plegats per la ciutat. Gràcies Àngel, per fer de la llibreria una segona casa i per les nits de club de lectura amb la família disfuncional *On the road*. Gràcies David per les respostes epistolars. Gràcies, en definitiva, a totes aquelles amb qui m'he creuat en algun moment o altre els darrers anys.

REFERÈNCIES

- AYÉN, Xavi (19 gener 2020) *Nosotros, charnegos*. La Vanguardia. Recuperat de [https://www.lavanguardia.com/cultura/20200119/472964832528/nosotros-charnegos.html]
- BOURRIAUD, Nicolas (2008) *Estética relacional*. Buenos Aires: Adriana Hidalgo Editora.
- BALTROP, Alvin (2015) *The piers*. Madrid: TF Editores.
- BUTLER, Judith (1999) *El género en disputa. El feminismo y la subversión de la identidad*. Trad. Muñoz Mª Antonia (2007). Barcelona: Paidós Studio 168.
- CHARBONNEAU, Hugues i LUCIANI, Marie-Ange (Prod.), i CAMPILLO, Robin (dir.) (2017) *120 Battements par minute* [Pel·lícula] França: Les Filmes de Pierre. [https://www.filmin.es/pelicula/120-pulsaciones-por-minuto]
- CODERCH, Lúa (febrer 2018) Aula Oberta #16. Saber, fer, comprendre. conferència [Vídeo] Recuperat de [https://www.cccb.org/ca/multimedia/videos/lua-coderch-aula-oberta-16/228638]
- DURAS, Marguerite (1987) *La vida material*. Trad. ILIG, David (2018) Barcelona: Club Editor.
- GARCÉS, Marina (2018) *Ciutat Princesa*. Barcelona: Galaxia Gutenberg.
- GREENBERG, Jon (Setembre-Octubre 1992) *Querida Carmen*. Zehar: boletín de Arteleku (18) 13-16.
- GUASCH, Pol (2018) *Tanta gana*. Barcelona: Adia Edicions, Cafè Central, LaBreu Edicions i Edicions del Buc.
- LASSNIG, Maria (2019) *Ways of being*. [catàleg] Ed. Hirmer Verlag
- LE GUIN, Ursula K. (1986) *The carrier bag theory of fiction*.
- LEVOVICI, Élisabeth (2020) *Sida*. Barcelona: et al. (Arcadia i MACBA).
- MOCK, Janet (Prod.), MURPHY, Ryan, CRAGG, Nelson, i HOWARD, Silas (Dir.). (2018) *Pose* [Sèrie de TV] Estats Units: FX Productions [https://es.hboespana.com/series/pose/7a934e27-b689-4c6b-97d3-6fof31912f1c]
- NÉSTORE, Ángelo (2017) *Actos impuros*. Madrid: Ediciones Hiperión.
- PRECIADO, Paul B. (2000) *Manifiesto contrasexual*. Trad. Díaz, Julio i Meloni, Carolina (2002,2011) Barcelona: Editorial Anagrama (Col·lecció Compactos).
- (2008, 2020) *Testo yonqui*. Barcelona: Editorial Anagrama (Col·lecció Argumentos).
- (2019) *Un apartamento en Urano*. Barcelona: Editorial Anagrama.
- PÉREZ GALÍ, Aimar (2018) *Lo Tocante*. Barcelona: Àlbum.

REBASSA, Carles (2016) *Eren ells*. Barcelona: Angle Editorial.

RODOREDA, Mercè (1986, 2017) *La mort i la primavera*. Barcelona: Club Editor

SALLARÉS, Mireia (dir.) (2013) *Las muertes chiquitas*. [Documental] Mèxic i Espanya: Generalitat de Catalunya, Consell Nacional de la Cultura i les Arts, Hangar.org, Institut Ramon Llull, Fondo Nacional para la Cultura i las Artes, Centro Nacional de las Artes, Centro Multimedia. [<https://www.filmin.es/serie/las-muertes-chiquitas?origin=searcher&origin-type=primary>]

— (2019) *Las muertes chiquitas. Un ensayo documental sobre los orgasmos*. Barcelona: Arcadia.

SEGARRA, Marta (2014) *Teoría de los cuerpos agujereados*. Santa Cruz de Tenerife: Editorial Melusina.

SIMÓN, Carla (dir.) (2017) *Estiu 1993*. [Pel·lícula] Espanya: Inicia Films i Avalon P.C. [<https://www.filmin.es/pelicula/verano-1993>]

SOLÀ, Irene (2019) *Canto jo i la muntanya balla*. Barcelona: Editorial Anagrama.

SONTAG, Susan (1991) *Illnes as metaphor and AIDS and its metaphors*. United Kindom: Penguin Books (Col·lecció Modern Classics).

VASALLO, Brigitte (2 d'abril 2019) *Per què fem un festival de cultura txarnega*. El Crític. Recuperat de [www.elcritic.cat/opinio/brigitte-vasallo/per-que-fem-un-festival-de-cultura-txarnega-19046]

VILASECA, David (2017) *Els home i els dies*. Barcelona: L'Altra Editorial.

ZAFRA, Remedios (2010) *Un cuarto propio conectado. (Ciber) espacio y (auto) gestión del yo*. Madrid: Ediciones Fórcola.

ANNEX 1

COSES QUE CAUEN
ESTIMADA MARGOT
ESTIMADA ELENA

COSES QUE CAUEN

Solcs són tres. Són tres en terra, són tres cossos foradats o són tres objectes que descansen i reposen. *Solcs* és el resultat d'abocar el cap dins el forat i mirar. De ficar la mà i regirar els budells. O provar d'inserir-te el peu esquerre pel cul. *Solcs* és també una metàfora. Els genitals fragmentats i buits, apedaçats, reconfigurats i perduts i dessolats. *Duérmete* els uneix entre si i posa el meu cos a escena. Entro i un vestit vermell serveix de teló, es gira del davant al darrere. I com si Ocaña hagués fet classes de cant escalfó la veu i canto. Canto al sol i la lluna, les pedres amaguen els peus i els peixos parlen francès. Apareix Lorca i comença el buidatge.

Tot comença amb ~~*Coses que cauen*~~ *La caiguda*, una peça *site-specific* que desencadena tota una investigació conceptual, però també visual i plàstica entorn del cos, la sexualitat i la identitat. A l'espai domèstic, des de la soledat i la vulnerabilitat teixeixo un petit objecte que és un recipient buit fal·lumòrfic. El deixo fora al terrat perquè el sol desgasti el color vermell intens i cau daltabaix quedant-se reposant en una teulada de uralita. Davant d'aquest accident i contemplant l'ambivalència de l'objecte, que pot ser penetrant i penetrat a la vegada conjugat amb el sol que el crema i la lluna que el cura em miro entre les cames i imagino una perforació o un replegament de la pell on un nou solc tingui lloc. Imagino i faig des del cos. Com si els somnis que tenim també comptessin a l'hora d'escriure una autobiografia, quan somiem també vivim.

El dibuix m'ajuda a entendre tot allò que m'envolta (i no només hem d'entendre aquí allò visible sinó també allò que no es veu). Em situa en un punt que a la vegada és subjectiu i produeix subjectivitat. Aquest és el sentit que per a mi té, de moment, dibuixar; construir un marc, una llegenda, un mapa, un lloc que s'expandeix i s'escola per allà on troba un orifici. Procuro que sempre sigui obert. Seria oportú comparar el fet de dibuixar amb el fet d'escriure un diari personal: on allò que s'escriu es troba entre el registre d'una experiència viscuda però on també s'hi aboquen tota mena de possibles esdeveniments que de ben segur, afectaran el comportament d'aquell qui escriu.

Lluna i pou: camí rosa és també fruit d'aquesta investigació que comprèn no només el dibuix i la pràctica artística sinó també la lectura. A *Eren ells* (Angle Editorial, 2016) Carles Rebassa descriu un indret inhòspit que és el camí rosa on en Sebastià hi va a tenir relacions se-

xuals amb en Veces. Entre filferros, l'esquelet d'un edifici en construcció, un pou, deixalles i sota la llum de la lluna és des d'aquesta perifèria, aquest marge, on es troba lloc pel sexe, l'amor i el patiment. El dibuix i l'escultura (fig. 1) que l'acompanya evocuen aquest lloc i aquesta escena i diu molt de com dos adolescents construeixen la seva identitat i relacions afectives des de l'alteritat.

Com si el treball fos l'entrada a una mina de carbó per explotar on s'entra a les fosques il·luminada només amb la titil·lant llum d'oli.

Barcelona | Juny 2019

fig. 1 | *Camí rosa*, 2019. Joan Trinidad Ruedas. Cera i agulles. 3 x 5 cm.

Solc I, 2019
drapet, cera i fil.
60 x 60 cm

Solc II, 2019
drapet i cera
90 x 90 cm

Solc III, 2019
drapet, cera i esparadrap
20 x 20cm

Rotterdam,
19 d'octubre de 2019

ESTIMADA MARGOT,

Són gairebé les tres del matí. Avui he anat a la meva primera *ballroom*. Dijous vaig conèixer el col·lectiu *queer* de l'acadèmia i van dir-me que hi passés a treure el cap, que serien al *Peformance Bar* fins gairebé a mitja nit i així he fet. Ha sigut fabulós. Ha sigut alliberador. Com un bàlsam, un ungüent guaridor. Un oasis.

Mentre estava assegut i se succeïen les diferents categories només tenia al cap la paraula barricada. Una *ballroom* és una barricada. Una barricada on els cossos se celebren. Celebren la vulnerabilitat de ser cossos. I ho fan amb música i ballant al ritme del *beat one, one, one, one, one, two, two, two, two, three, three, three, three, three, judges your scores! Ten across the boaaaard!* deia l'*speaker*. Si pensava en barricades pensava en vosaltres que sou a Barcelona, i si t'escric a les tres de la matinada és perquè és l'únic i el mínim que se m'acut fer des d'aquí.

Per molt que sigui un espai festiu també és un espai de resistència. O podria dir-ho millor: la resistència ha de ser sempre festiva. En el pitjor dels casos, serà violenta, l'opressor sempre fa veure que és més violent i poderós que nosaltrxs. La gent no sap el poder que té, diu Brossa. Quedo bocabadada com malgrat tot, encara tenim força per a celebrar-nos, per participar a la categoria *Realness* o per recórrer gairebé més de 100

km durant tres dies des de tots els pobles de Catalunya fins a Barcelona. Després d'haver mort i morir de malalties relacionades amb la SIDA, de ser portadorxs del VIH, d'haver estat i ser desatesxs per aquest Estat del benestar —o de la precarietat—, d'haver-nos de prostituir, malgrat tot seguim vivxs i seguim aquí. Seguim presents malgrat la repressió. És per això que les nostres plumes al *ballroom* son còctels molotov pels qui fan com si no existíssim, els que miren a una altra banda. Són com un contenidor encés quan la policia —l'Estat— ve a pegar-nos per protestar i fer valer les nostres vides vulnerables. Perquè davant d'una porra nosaltres en cap cas podem ser lxs violentxs.

Aquesta setmana ha sigut de les més dures que he viscut els darrers mesos. M'havia compromés a cuinar el sopar de dilluns per a la trobada setmanal a casa la Mariana on amb les meves comanyes sopem i presentem els nostres treballs. Vaig esperar que es fes pública la convocatòria per a la concentració a Den Haag (La Haia) abans no fer cap moviment en fals. Tant bon punt vaig saber segur que l'Assamblea havia convocat una concentració vaig posar-me a cuinar una truita de patates. Vaig dur-la, abans d'agafar el tren, a casa la Mariana. Els vaig preparar el sopar i me'n vaig anar cap a l'ambaixada espanyola d'aquí els Països Baixos. D'haver estat a Barcelona, n'estic segura, hagués anat a l'aeroport caminant.

La política institucional o la dinàmica de partits, oblida, massa sovint, els cossos, les nostres vides. Sobretot en el cas del Procés però no només. També oblida els cossos quan la llei trans porta guardada als calaixos del

Una de les participant a la *ballroom*.

Congreso mesos i mesos o encara més greu, quan hi ha cossos que moren al Mediterrani o les fronteres de Ceuta i Melilla, per exemple. Els cossos dels marges.

Fer-se present en un lloc on no sóc/estic. Aquesta és la tercera carta que escric des que vaig arribar. L'altre dia tornava a escoltar la conferència de Lúa Corderch en el marc de l'Aula Oberta de l'Institut de les Humanitats. A la primera part narra com arriba a parlar de cures proposant-se desaparèixer. M'agrada perquè la seva pràctica artística es contamina del seu moment vital i viceversa. Explica que es troba viatjant per a construir petits refugis, architectures efímeres, a la vegada que té cura del seu fill. És a través d'una llegenda que li explica un amic que s'adona que tenir cura, és una forma de desaparèixer ja que t'adaptes a les necessitats de l'altre. Després d'aquesta última setmana he tingut la necessitat no de desaparèixer, si no de fer-me present als carrers de Barcelona o no tant això sinó mantenir viu el contacte amb vosaltres, seguir acariciant-vos des de Rotterdam. Potser és per això que us escric.

Vaig provar d'escriure't una primera carta fa uns dies però no m'acabava de fer el pes, te l'adjunto aquí com un empelt:

<<

Rotterdam,
7 d'octubre de 2019

Estimada Margot,

Aquí el sol no surt, i quan surt ho fa veure. No hagués imaginat mai com aquest fet m'afectaria tant. Bé, crec que no només és això, també se li ha de sumar la situació de soledat que estic vivint. Amb això no vull

dir que no em relacioni i faci vida social, i tant que la faig, surto de l'habitació i vaig i torno. Però com és evident, els vincles amb les persones que ni tant sols fa un mes que conec, no tenen res a veure als vincles que he creat amb els anys entre els cossos que m'envolten a Barcelona. I és que les bones relacions es cuinen a foc lent, inclús amb aquelles, com amb tu, que ni tant sols fa un any que conec, però sento que són vincles molt forts.

Ahir al vespre vaig veure 120 battements par minute una pel·lícula de 2017 que retrata les accions i vides dels activistes de l'ala parisenca d'ACT UP a principis dels anys noranta. A la vegada fa poques setmanes vaig acabar de veure POSE, la série que posa veu i cos a les dones transsexuals negres del Nova York de finals dels anys vuitanta en ple auge de la pandèmia del VIH en l'escena underground i les ballrooms novaïorqueses.

Farà un parell de setmanes vaig participar en un taller conduït per The Laboratory of Insurrectional Imagination, un col·lectiu d'artistes i activistes amb una llarga trajectòria treballant en diversos contextos d'activisme i protesta. El dia abans del workshop la Michelle, professora que havia organitzat el taller, va enviar-nos un email de part d'en John i l'Isa demanant que penséssim una acció —que hagués tingut lloc, que ja hagués succeït— que per nosaltres fos políticament efectiva i a la vegada artísticament potent. L'endemà vam haver d'explicar l'acció pensada al nostre grup de treball. De totes les accions presentades, n'haviem d'escollir una que després utilitzant l'expressió corporal —sense utilitzar el llenguatge verbal—

hauríem de presentar a la resta de grups. Quan vaig rebre el missatge em va costar uns minuts tenir alguna idea, però el primer que vaig pensar va ser en Carrying d'en Pepe Espaliú. Vaig explicar Carrying al meu grup i vam acabar decidint que seria l'acció que presentaríem a la resta de grups. Així va ser com vaig acabar sent transportat per tots els participants del taller al llarg de la sala. Descalç, assegut entre altres dos cossos que em vetllaven i em tenien cura.

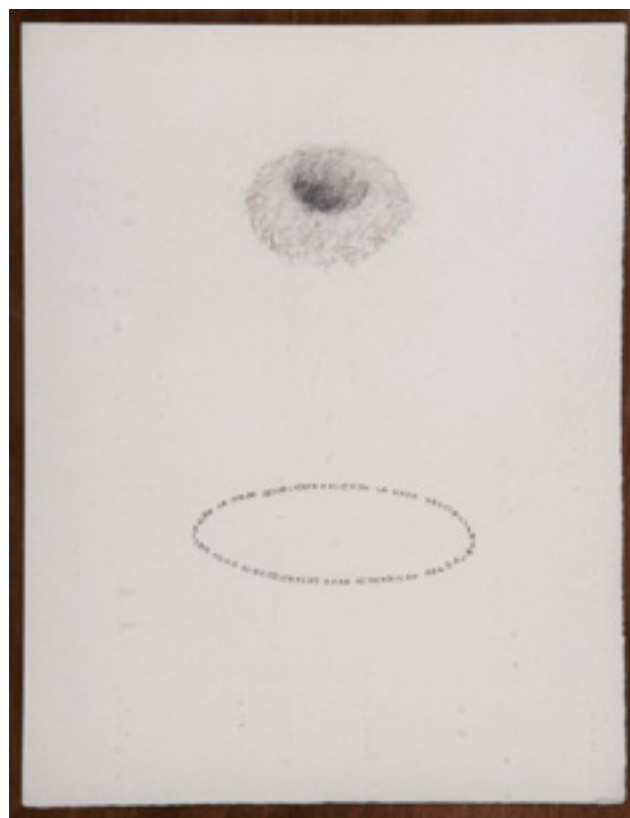
Investigant sobre l'obra d'Espaliú vaig trobar la sèrie de dibuixos Diez últimos dibujos de l'any 1993, el mateix any de la seva mort. També la performance El Nido, 1993 que va tenir lloc a Arnhem (Països Baixos) en el marc del Sonsbeek Festival. Quins seran els meus últims deu dibuixos? Hi apareixen crosses, arrels, tela-aranyes i esquerdes, també un penis cansat amb claus. Em va cridar especialment l'atenció un dels deu dibuixos on a la part superior hi ha un cercle, que després seguint amb la investigació, vaig entendre que era la representació d'un niu i just a sota un el·lipse construïda amb les paraules "...LA NADA DESHACIENDO HACIENDO LA NADA DESHACIENDO LA NADA HACIENDO LA NADA LA NADA DESHACIENDO LA NADA HACIENDO...". Sembla que el meu dibuix Lluna i pou sigui calcats al seu. Ambdós, a la part superior i al centre, tenen un cercle que representa alguna cosa sobre nostre (el niu o la lluna) i a la part inferior una el·lipse que evoca el buit: en el meu cas un pou, i en el cas d'Espaliú aquest poema visual que al·ludeix clarament a una idea similar. Quina esgarripança, oi? >>

A propòsit de les cures, Coderch en parla com una forma de desaparèixer —a la vegada també està reivindicant que el cos matern no

només sigui entès com aquell que té cura i cria sinó també pot i ha de ser moltes altres coses més— i en canvi Espaliú en fa tot un acte reivindicatiu. Amb Carrying apareix al debat públic del context espanyol i posa damunt la taula la qüestió greu del VIH durant la dècada dels vuitanta i nouanta. És clar que aquesta diferència ve donada pel diferent lloc on es troben aquests dos cossos i des d'on parlen respectivament Coderch i Espaliú. Des d'on parlo, jo? Quin és el meu lloc? No se m'acut res més important que la cura que puguem tenir-nos les unes a les altres en temps tèrbols com els que vivim.

Una abraçada d'ós mandrós,

—
j t r

Sense títol dins la sèrie *Diez últimos dibujos*, 1993. Pepe Espaliú.
Llapis de color i llapis de grafit sobre paper. 32, 5 x 25 cm.
Col·lecció del Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía

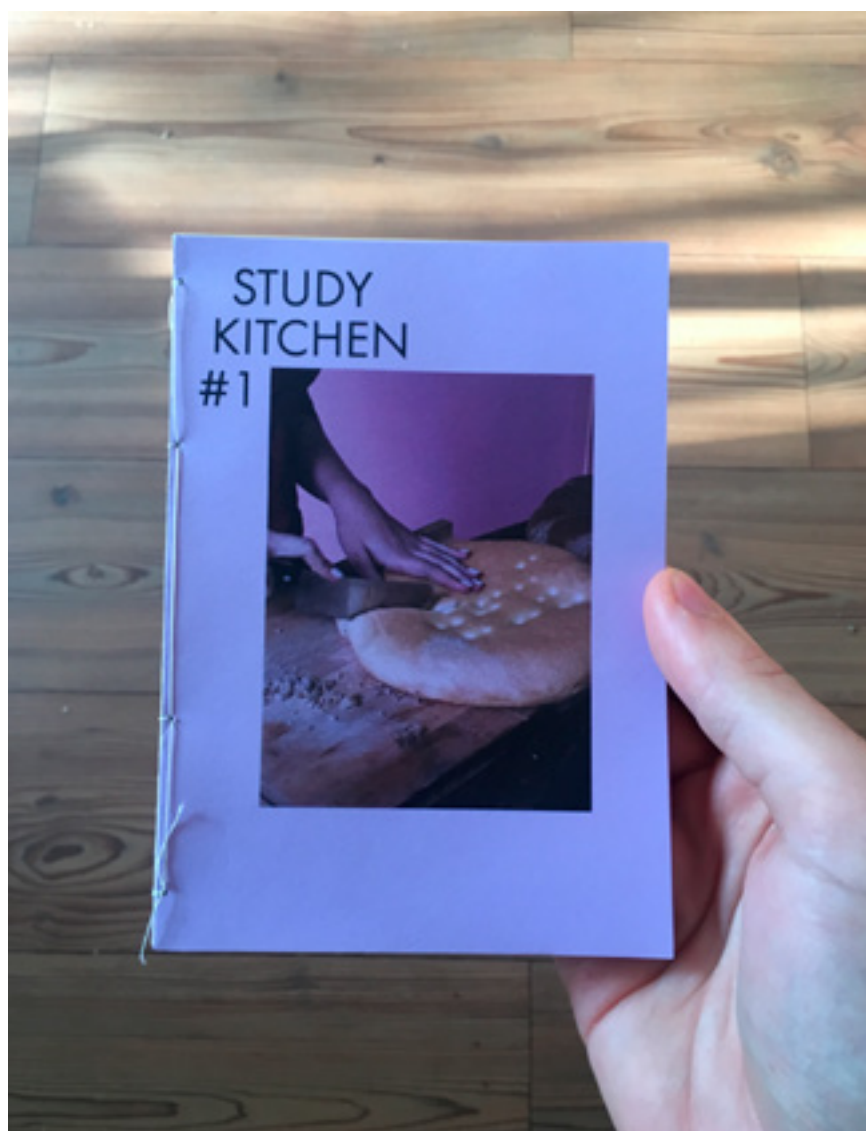
ESTIMADA ELENA,

Aquesta setmana revisava, no recordo per quin motiu, l'arxiu de publicacions que he fet a instagram durant els últims mesos. Vaig topar-me amb una captura de pantalla d'uns missatges que vaig enviar-te per whatsapp. Et deia que si finalment me n'anava a Rotterdam, t'escriuria cartes. Aquí va la primera.

M'agradaria escriure't sobre el que estic fent. Formo part d'un programa anomenat *Performative Action* que a la vegada forma part del departament de *Social Practices* de la Willem de Kooning Academie. Pel que sé, és el primer curs que ofereixen aquest programa. Tot plegat és com un experiment, tant per nosaltres, les alumnes, com per les quatre professores que el coordinen —la Clara, la Michelle, la Shailoh i la Karlijn—.

La Michelle, una de les professores, viu intermitentment a Pension Almonde, ja que viatja constantment per raons de feina. —Em va dir que avui fins diumenge seria a Barcelona formant part d'un cicle de conferències, per exemple—. Pension Almonde són un conjunt de cases adossades okupades a Almondestraat, al nord de Rotterdam. És una solució col·lectiva a la problemàtica de la gentrificació i l'habitatge i una opció per aquelles que, com la Michelle, necessiten un lloc on viure ja sigui per un període llarg o curt de temps i sigui quina sigui la situació laboral. L'única condició per viure a Pension Almonde és formar part activament de la vida en comú de la comunitat i dur a terme qualsevol projecte que es relacioni amb el barri i aquelles que l'habiten. És així com la nostra tasca és fer recerca a l'entorn d'aquestes problemàtiques establir vincles i relacions tant amb les persones que viuen a Pension Almonde com el context social, econòmic i polític on d'alguna manera o altra totes estem abocades.

Com a metodologia de treball utilitzem unes càpsules de contingut que nosaltres mateixes, les alumnes, configurem segons els nostres interessos i les necessitats col·lectives. De les càpsules en diem *Study Kitchen* i n'hem organitzat tres al llarg del semestre. El lloc de trobada és la cuina comunitària de Pension Almonde, d'aquí el nom. Per al bon funcionament dels Study Kitchen les alumnes ens dividim en tres grups diferents: el *hosting group* s'encarrega de generar el contingut i planificar la sessió —això pot significar des d'organitzar una lectura, mirar una pel·lícula o fins a organitzar una sortida per conèixer una

Publicació que vam fer del Study Kitchen #1

altra comunitat okupa de la ciutat—. El *food group* s'encarrega de preparar el dinar d'aquella sessió per a totes les participants —utilitzem el menjar com una eina més de comunicació, per generar punts de trobada, empatia i complicitat—. Per últim el *documentation group* s'ocupa durant les sessions d'enregistrar tot allò que passa per fer-ne una publicació posteriorment —ja sigui, un fanzine, un podcast, un video documental o una exposició—. Tots els grups han portat a terme cadascuna de les tres funcions als diferents tres *Study Kitchens*.

Avui ha tingut lloc l'Study Kitchen #3, jo formava part del grup de documentació. Aquest també és un dels motius pels quals t'escric aquesta carta. Cap a tres quarts d'onze del matí ens hem trobat totes a la cuina de Pension Almonde. La primera activitat planejada era mapejar la ciutat a partir de cadascuna de les rutes que fem totes per arribar a Pension Almonde des de casa nostra. Jo he fet una línia de temperatura traduïnt els canvis de temperatura que experimentava des de casa, agafant el tren i caminant fins arribar a Pen-

sion Almonde en colors freds i càlids. El grup que va documentar l'Study Kitchen #2 va decidir que faria una exposició al pis de la Michelle com a forma de publicar el contingut generat. Després de dibuixar hem anat a l'apartament de la Michelle, —on també han tingut lloc algunes de les sessions teòriques del programa—, per veure el resultat expositiu junt amb algunes convidades i amigues. Mentrestant, el grup encarregat de cuinar, preparava un puré de verdures, una xocolata desfeta amb llet d'ametlla, un pastís de poma i te a la cuina. Aquest cop la intenció era revisar les millors receptes o els millor menjars que hem anat compartint al llarg de totes les sessions i l'Study Kitchen #1 i #2.

L'exposició es dividia en diverses parts. A l'entrada trobàvem el mapa que just havíem dibuixat per tal que les convidades també poguessin intervenir-hi. Just al costat podíem llegir la versió original en francès i la traducció a l'anglès que havia fet l'Elena —una companya francesa— d'un text de Paul B. Preciado on construeix el cos transsexual com una casa buida —com l'apartament de

Durant l'Study Kitchen #2 vam traduir un text de Paul B. Preciado inclòs a *Un apartamento en Urano* (Editorial Anagrama, 2019) mentre anàvem en tram a visitar l'Anne a la casa que estava okupant.

La Jasmijn surt de l'apartament de la Michelle.

Cartell que convidava a dinar amb nosaltres i a visitar l'exposició.

la Michelle quan vam començar el curs—. A l'Study Kitchen #2 vam fer una acció que va consistir en traduir el text a les diverses llengües que les diferents integrants del grup parlem mentre viatjàvem en tram. Mentre podíem mirar el registre fotogràfic de l'acció, s'escoltava un podcast que vam gravar mentre viatjàvem i traduïem el text. Al menjador ens trobàvem les cadires que utilitzem per seure durant les sessions teòriques i les parets forrades de referències, textos, mapes conceptuals i imatges que hem anat generant al llarg d'aquests mesos. També podíem donar un cop d'ull el fanzine que vam produir sobre l'Study Kitchen #1 (Breaking the bread). A la cuina podíem veure fotografies del picnic que vam fer al menjador de l'Anne, una companya de l'acadèmia que viu en una casa okupa al sud de la ciutat en un barri en procés de gentrificació. En el seu cas, l'okupació és una forma de resistència per tal que no s'enderroquin les cases buides i així construir nous edificis. També s'escolta un podcast de la conversa que vam tenir amb ella mentre dinàvem i esperàvem,

contra tot pronòstic, que arribés la policia —que no va arribar a presentar-se—. Finalment, al lavabo, s’escoltava un altre podcasts amb els talls que s’havien rebutjat.

Per finalitzar la trobada, ens hem tornat a reunir totes plegades a la cuina per dinar i prendre’ns la sopa calenta que havien preparat les nostres companyes.

L’Study Kitchen #3 l’hem concebut com un assaig. Per tal de finalitzar tot aquest procés de recerca, organitzarem un esdeveniment públic —del qual encara no sabem quina forma tindrà— on compartirem les tres publicacions que haurem produït de cadascun dels Study Kitchens i serà la manera de compartir el coneixement que haurem generat al llarg dels mesos treballant des de Pension Almonde. També, per què no dir-ho, de fer una petita festa i compartir l’espai amb totes les veïnes del carrer.

Espero que la boira de la plana de Vic t’estigui sent lleugera i que el fred de les comarques de l’interior, tant humit, tant humit, encara no se t’hagi filtrat al moll de l’os. Te n’adonaràs que Barcelona és tropical en comparació amb l’interior. Si els parles, a les teves companyes de sociologia, sobre el que t’he escrit, digue’ls que a vegades l’art i l’activisme es troben, que a vegades no fan tant soroll com per sortir a les notícies però amb coses tant simples com compartir una sopa calenta i una conversa amable es fa política, art i activisme a la vegada. En definitiva són coses que fem i passen mentre també compartim vida. O així és com ho visc, tot això.

Una abraçada de sopa calenta,

j t r

VISIONEU	EL
VIDEO	QUE
VAM	FER SOBRE
L’STUDY	KITCHEN
#	3
FENT	CLICK AQUÍ

ANNEX

2

QUADERN

DE LECTURA /
R E A D E R

Aquest quadern de lectura és una eina que no he pogut fer servir. Amb ell pretenia generar trobades amb gent al voltant d'aquests textos recopilats per llegir-los conjuntament i encetar una conversa. La lectura sol ser una activitat solitària i a conseqüència d'això, un mateix text llegit per diverses persones ofereix múltiples interpretacions. El quadern està pensat amb la voluntat de deixar entrar a altres persones i fer-les partíceps del treball. Tots aquests fragments que presento aquí pertanyen a obres que he llegit i on he trobat imatges o escenes que vibren o fan vibrar el meu treball. N'hi ha que han estat l'espurna que m'han fet veure coses on aparentment no hi eren. I també, he trobat idees que ja havia tingut pel meu compte abans de llegir-los. Aquest quadern no és més que l'excusa per a trobar-nos i parlar.

C O N T I N G U T

**Capítol 1 de la novel·la “Eren
Ells” de Carles Rebassa.**

**“La calaixera” inclòs a “La vida
material” de Marguerite Duras.**

Capítol V de la novel·la

**“La mort i la primavera” de
Mercè Rodoreda. “Lluna”**

**dins de “Canto jo i la
muntanya balla” de Irene Solà.**

Fragment del dietari

“L’aprenentatge de la

soledad” inclòs a la narrativa

completa de David Vilaseca,

“Els homes i els dies”.

En Veces diu que són un home llop. Nosaltres li diem Veces, a en Jaume Veces, perquè amb aquests cabells que passeja pareix na Maria Copada. Després d'haver-m'ho dit una vegada, això d'home llop, com que li va semblar que la cosa tenia gràcia, va voler que m'ho comencessin a dir els altres. Ell, durant dues setmanes d'ençà del primer cop que m'ho va dir, va anar per l'institut amb un llibre que es titula així, talment, *L'home llop*, d'un francès o que és nascut en un d'aquests països on encara parlen francès. A mi no m'agrada gaire que em vegin llegir. No perquè me n'empetueixi, sinó perquè ningú no n'ha de fer res, penso, del meu cap. A en Veces no sé si li agrada més llegir o que el vegin amb un llibre i el sentin que parla de tal o tal autor que és segur que no ha llegit. No ho entenc però ho entenc: aquí s'usa molt que qualsevol mitja rifa marqui la gent pel color dels mitjons o per si sap fer tal o tal cosa. Com nosaltres, que diem Veces a en Jaume Veces pels cabells de fulla de veça que té. No ho sabria explicar clarament, però els hi té. N'hi ha que pensen que li diem Veces perquè és un putifeina, però no: ell no és d'aquests que passen el dia asseguts al sol com a sargantanes, fumant porros i mirant la gent com passa per la vida, com en Xeie. En Xeie sí que ho és, així.

Jo també ho puc semblar, de vegades, si em miren malament i de lluny, i de vegades porser m'agradaria ser-ho. Què faria? Doncs això: mirar, seure, fumar porros, barrinar, sortir de festa, tenir bones històries, no complicar-me. Però tot això ja ho faig, i parlar del que ja faig com si no ho fes és si fa no fa com si parlés algú que ja ha passat a ser la frustració. Jo faig aquestes coses, però la vida no és fer aquestes coses. Què vull jo? Saber les coses que hi ha al món que no són aquestes coses. Per ventura és per això que en Veces em diu que sóc un home llop, perquè quan m'agafen arrancades no sé estar quiet, sóc lluent i esportós, faig mirera, sóc mirador, semblo un brollador que desprèn coses bones, el meu cos es converteix en jo i jo sóc el cos de tots els altres, sóc tan blai i tan preciós que em fa l'efecte que tothom m'estima i m'és amic i ve a dir-me alguna cosa bona. En Veces diu que això és una lluna plena que tinc que se'm dispara, que això és la meua sort i la meua desgràcia, perquè de tot en vull més, i que no tindria, din, gens de futur assegut a qualsevol plaça de districte fumant i entrant cada mitja hora a una botiga de pakistanesos a comprar una Xiheca o una bossa de porqueries. De vegades no sé si callar o ser lluent.

Això de la lluna plena ho crec relativament. És cert que el desig és més fort que la mateixa música que té la vida, i que fa dies i dies que tinc setze anys i massa gent em diu que tinc tota la vida davant. Collonades, perquè pel que jo sé tota la vida la tinc darrere: jo sé el que he viscut i sé què és el moment d'ara. No cal que ningú m'expliqui què se sent quan tens quaranta anys. Què més, a mi?

Però amb en Veces no tot són flors i violes. Amb ell sempre hi ha gat amagat. Ell em diu les coses per a impressionar-me, per a seduir-me, perquè no hi ha res que li agradi més que dur-me al camí rosa al vespre, darrere l'institut, anar

a peu fins a l'edifici en construcció i fer-me feliç darrere un baladre, a cinc metres del pou pudent envoltat d'un filferro ple de rovell. I jo el deixo fer, és clar. En Veces és així, malsurat, cabronet, llunàtic, loquaç. M'agrada aquella sensació de tenir-lo parlant de no sé quina perspectiva de la destrucció mentre em desembotona els dallonses i em fa passar per ull. Em vol impressionar i jo em deixo impressionar, perquè també m'agrada sentir-me petit, indefens, com un que pensa que en Veces és un noi molt llegit i l'escolta amb admiració. La veritat és que quan li pega per un llibre no l'aniolla; en parla, hi va, hi torna, en Veces. Ara fa temps que en passeja un que va d'uns que entren dins una casa d'una zona inhòspita de l'Amèrica del Nord i maten una família sencera pel cap d'endur-se'n tres rals. Ja me n'ha llegits no sé quants, de trossos. És que en Veces és així: en lloc de donar-te el llibre i dir-te «Au, llegeix», no, t'agafa, et fa el cerimonial, te'n llegeix bocins com si fos una cosa seva que t'ha de mostrar ell. Temps enrere me'n llegia un, aquells dies que sempre fèiem campanya, d'uns nois que eren de no sé quina ciutat, americana o anglesa, no ho sé, i n'hi havia un que era punk i havia anat a parlar el darrere en un lavabo (la cosa començava així, com si fosses de l'altre món), i un altre que era un drogat, que en concebia un que pensava que era una estrella de rock, i se'n anava amb un fanàtic que l'acabava fent bocins amb un altre fanàtic. «Això té a veure amb les nostres vides, Tia», em deia, enravenat com si ho hagués llegit per primera vegada. I jo pensava, Veces, quina merda que llegeixes, vés a eagar, llegeix Tolstoi o porta'm al camí rosa, però no em dèguis Tia, que no m'agrada.

En Veces no és ximple ni estrictament un vanitos sense remei. Parla de l'existència criminal, del destí fosc que cadascú té imposat d'ençà del moment que va nèixer, què sé jo. Diu coses llerges com ell, que és lleig. Té una lletjor que no és be-

lla, però sí que és entranyable. Jo no el heso mai, perquè em fa l'efecte que s'encaterinarà de mi, com quan les seves carícies són massa carícies, i li he de llevar la mà, i m'he de posar fred com si estigués amb un home gran. Aleshores dins meu hi ha un silenci tan fort com una multitud que xiscla enmig d'un cercle de pobresa.

Potser és que el silenci em fa nosa. I mira que el cerco, eh? Però cada cosa té el seu moment, i és necessari cridar, sobre tot cridar quan cal. I cal, eh? Ja m'ho poden venir a demanar, a mi. És que he de reconèixer que em molestava que en Veçes volgués que em diguessin home llop. Ja sé que són paranoies, però em feia l'efecte que era com si ells em diguessin que tenia una cosa guardada a dins, reprimida, empenyadora, i com si la tragués amb tota la força, com un que fos capaç de matar, així de cop, i després fer com si no hagués passat res, no sé, a l'estil de la màfia o d'un vampir. I després un poso a barriar i a pensar, vejam, quines poden ser les causes d'aquest llop? Qui em deu haver mossegat? Qui m'ha convertit en la mala persona que sóc?

I em dic a mi mateix, Sebastià, qualsevol pensaria que ha estat la infantesa al centre de menors. Però no. Jo sé qui sóc, i no sóc les meves circumstàncies. Ha d'haver estat un altre llop, un llop afamegat i amb ganes de reproduir la seva essència fàstiga, que m'hagi mossegat i m'hagi deixat, escampat dins la meua crisi, l'oi de les seves cèl·lules. Perquè deu ser fàstic, el que tinc. Oi que quan s'acumula en excés, penso jo, rebenta en merda, s'expandeix, es converteix en força blanca, en una mena d'entusiasme positiu! Oi de ser un bon noi, oi d'estudiant, oi d'anar pel carrer i de viure en un barri ple de coses de cada dia, oi de no veure res més que el mateix oi, fins que un dia tot diu «Au, pastura», i resulta que hi ha més coses que les coses dolentes, i tu et converteixes en una mena

d'àngel que fa precisament aquesta funció: d'àngel. És ben bé de per riure.

«Tu ets meu, tu i jo serem uns», em diu en Veces quan em té la natura ensofonada dins el cau. Jo estic excitat però dic a en Veces que no digui aquestes coses, que em fa desentravonar, i ell suposo que ho entén, perquè, ridícul i tot, ho creu quan m'ho diu, i és que en Veces m'estima encara que jo no l'estimi. Per tant, no és ell el llop que m'ha mossegat i m'ha fet tornar un noi dolent.

Jo sóc un noi dolent, un malànim, i m'ho repeteix milions de vegades al capvespre, amb el llum apagat, les persianes tancades, les espelmes enceses que en Ramon odia i que jo tinc enceses perquè així em fa l'efecte de viure en un altre moment del temps, lluny del renou de les cases que tomben aquí mateix. Encara que en Ramon, amb aquella cara de forat tort, em foti un crit i em digui que un dia pegaré foc al pis. Tant de bo ho faci, el dia que l'avia falti. M'agradaria fer-ho. Estar jo tot sol, com si el foc cremés per fora i no arribés a la meua cambra. Jo tancar amb mi mateix, amb la penombra que fan els quatre cartells rònecs que tinc penjats a les parets, el prestatge amb els quatre llibres i les altres quatre coses repartides per les parets, quatre, de l'habitació. El meu món de quatre en quatre, les tres dimensions de les coses i la penombra pululant de les espelmes, i jo que n'obro una altra, la quarta, la de ser jo amb mi mateix, sense escola, sense els nois, sense en Veces ni ningú. Jo mateix sense la meua vida tota carregada de memòria, sense els nens del centre, sense els pares morts, sense la meua germana i en Ramon, sense el meu germà a la presó, sense l'àvia, més tota sola i més freda que una cotorra de monja. Jo mateix sense aquest pensament de si penso jo tot sol o penso a partir dels altres.

Però en Ramon i la meua germana no són el llop que m'ha

mossegat. Ni l'àvia, pobra, que ha de viure entre dues famílies que es fan nosa: en Ramon i n'Amanda, que són una família que ha d'aguantar una veïlla i un nen, i jo, que sóc la meua família, les meves cames, les meves mans, el meu dallonses i allà on vagi. L'àvia els diu que no pateixin, que la veïlla se n'anirà en orris d'aquí a dos dies, i en fer divuit anys, al nen les cames li faran el molinet per a agafar la porta i partir escopetat sense tancar-la.

Obrir la porta i partir, no mirar enrere per si mai calgués recordar com era. Aquest és el meu record de cada dia: la porta que t'espera oberta, encara que darrere, passat el jardinet i els parterres, hi hagi el carrer antic que coneixes tant, carrer que has viscut amb les cames curtes i amb les cames peludes, i al llindar de la porta t'hi esperi l'àvia amb un panet de sobrassada i una presa de xocolata, àvia. Com un nen amb els ous petits. Aviat farà un any d'això, del dia mortificant en què es va obrir per a mi la porta del centre de menors com si s'obris la porta de la presó per a un presidiari del cinema. M'agradava viure-hi, allà si que era com si fos un home llop. Allà calia tenir caràcter, imaginació, ser dolent, ser bo, fluir, sobreviure, ser gran. Potser m'agradava perquè era tot el que coneixia, quan ni em recordava de qui era ma mare i tan sols coneixia l'àvia, que venia cada dissabte al matí i seia una hora davant meu, callant o dient pestes de les veïnes del carrer. Això fins que un dia em va cridar el director i em va dur a la sala de parlar i em va dir, amb aquella veu una mica de film de capellans, «Sebastià, ja tens setze anys, i a més tens la teua germana. Demà te n'hí vas a viure. Ella, el seu home i la teua àvia ja t'esperen», i va ser com si una part de la meua vida comencés en aquell moment.

I després, en tres segons, un s'avesa a ser gran i a ser un home. A anar a escola o a no anar-hi, i a tenir una clau per a obrir la porta quan convé, encara que de tant en tant hagi d'anar a veure l'assistent social que, diuen, encara és la meua tutora.

De vegades em recordo del dia que ho vaig contar a en Veces. Em va demanar que què hi feia, a l'institut, i que d'on venia i això, i li ho vaig explicar tot. Li vaig dir «Vols que t'expliqui la meua vida, Jaume?» —perquè aleshores encara no li deíem Veces—, sense tenir-hi una confiança especial, un horabaixa que havia de ploure i l'aigua de la pluja estava rabiosa i estorjada dins els núvols, i en Veces estava quiet i no m'interrompia, ni tan sols mirava a banda i banda per si venia ningú. I quan vaig acabar la història, em va abraçar, m'agafava la mà, semblava més gran, no semblava ell, no semblava el fill de puta cabrò malalt que és, i m'era amic i era amorós. Jo no ho entenia però el deixava fer. En Veces tan sols torna amorós quan anam al camí rosa. Però aquell dia, no ho sé, érem a la plaça París, i allà en un altre banc hi havia n'Albert Abut i la seva colla, i en Veces em va abraçar, per a consolar-me, perquè el sentís a prop i no em sentís sol. Ell havia estat el primer noi, ell i en Xeic, amb qui havia parlat quan vaig arribar a l'institut. Ell, en Veces, va ser el primer que em va venir, quan jo era en un racó del pati sense dir ni piu ni qui era, i em va dir que el meu posar li resultava familiar. És un cap de fava de casa bona, en Veces. I és un fill de puta i un noi dolent com jo.

Potser ell pensa que anam junts, que ens hem de veure algun capvespre i seure al seu llit i parlar de les coses de quan ell era petit i jo era un nombre d'expedient, i fer-nos petons i tot això. Per això fa cara de vinagre quan li dic que no, i s'enfada, o fa com si s'enfades, com si fóssim una parella de

forasters i ell fos qui comanda. I no. Tal vegada ho va pensar aquell dia, quan em va abraçar per a acollir-me. I mentre m'abraçava, asseguts al banc que hi ha davant la Caixa, jo mirava darrere les seves espatlles de noi que té un any més que jo, i veia aquell grupet damunt un banc, i vaig reconèixer n'Albert Abat, que és un de l'institut, un que em mira de vegades d'ençà dels primers dies de classe, quan m'arrambava a la reixa per a fer un porro, un que no va mai tot sol enllac, que sempre en passeja quatre o cinc darrere, un que em va mirar tot el temps que en Veces m'abraçava, i no feia cara de res, tan sols de mirar-me, però una cara rabiosa de mirar-me i de no ser on era sinó amb mi tot just amb la mirada, i jo vaig pensar que potser ell, n'Albert Abat, hauria volgut ser dins aquella abraçada i no pas seure amb la seva colla de mitja dotzena.

Caia dia hi penso, pobre Veces. I no per l'abraçada, sinó pels ulls de n'Albert Abat en un banc a cinquanta metres. O pels ulls de n'Albert Abat a l'institut, que sobresurten dels ulls de les colles de nois i noies que el poblen com un vellut ple de colors. N'Albert Abat sempre hi és, a cinquanta metres, com ara, que són les nou del matí ja passades, gairebé mig quart de deu, i n'Albert Abat, blanc com una taca de lleixiu, espera amb na Clara i na Carla, les bessones impossibles, i en Puça, que en té una a cada banda, arrambat a la reixa de l'institut i no diu res.

La calaixera

És una calaixera pagesa Lluís XV que vaig comprar a un antiquari del districte sisè, jo devia tenir entre trenta-cinc i quaranta-cinc anys, amb els drets d'autor d'Un dir contra el Pacífic, segur. Aquella calaixera feia més de deu anys que era a casa meua quan, una nit —jo endreçava les meves coses de nit, com moltes dones—, no sé per què, vaig treure el calaix del mig i el vaig deixar a terra. Una peça de roba atrapada entre el calaix i el cos de la calaixera va sortir de la foscor. Era d'un blanc esgrogueït i lluminós, esquitxat de taques rosa pàl·lid, rebregada com un paper fet un manyoc. Era un gipó, roba interior de dona, amb un coll prisat i un voraviu de punta. Era de banyista. Aquella roba era allà des dels primers propietaris del moble. Els trasllats s'havien fet sense treure els calaixos. Vaig dir en veu alta: 1720. Les taques rosa eren de la sang clara dels últims dies de la menstruació. Aquell gipó el devien haver desat després de rentar-lo, era d'una netedat meticulosa tret de les taques, que només marxaven amb la gran bugada anual. On hi havia taques, el rosa era del color que deixa la sang quan l'has rentada. El gipó havia agafat l'olor de la fusta en-

cerada. Els calaixos estaven massa plens, el gipó devia trobar-se a la superfície de la pila i devia lliscar, endut per la vora del calaix, fins a ser engolit tot sencer i acabar a l'espai buit del costat cec. S'hi havia estat dos segles. Estava recobert de mesos i anys de sargits, resargits i tornats a sargir, bells com brodats. El primer que penses quan comprens l'objecte és: "Com el devia buscar..." Dies i dies. Sense entendre aquella desaparició...

V

Quan tornàvem em va dir que no volia entrar al poble perquè els homes sense cara escombraven els carrers aprofitant l'última fosca que encara s'hi atrossegava i li feien por. I vam anar cap a les Pedres Altes a través dels camps amb la terra esberlada i morta de set. Ens vam asseure damunt del rellotge de sol. Era una pedra rodona i plana, de color de llot sec, tota tacada de pics negres. El ferrer m'havia explicat que el rellotge de sol abans estava al mig de la plaça i que ell hi havia marcat les hores i havia fet el pal del mig que les assenyalava. I que al cap d'un any havien robat el pal i a tots tant se'ls en va donar perquè no tenien ganes de saber a quin temps del dia vivien. Asseguts vèiem els canyissars i uns quants ocells que volaven baixos per damunt de l'aigua. Va sortir el sol i el miràvem com sortia amb els ulls ben

oberts encara que tinguéssim ganes de tancar-los: era una bola de foc amb esquixos de flames tot al voltant i tot buïa. Quan vam tancar els ulls al davant hi teníem una taca negra que tremolava. Es van començar a sentir els cops de mall a l'enclosa. Ella es va aixecar i es va posar al bell mig de la pedra i amb els peus ben junts tapava el forat on hi havia hagut el pal de ferro i va dir que faria el temps i estava quieta i una banda de la seva ombra queia entre dues hores i anava relliscant a poc a poc i al cap d'una estona, quan els homes sortien del poble i anaven cap als estables i els vells cap a l'escorxador, la seva ombra es va posar damunt d'una hora fins que va anar corrent i es va tornar a posar entre dues hores. Li vaig preguntar si sabia què era el temps i va dir, el temps sóc jo, i va dir, i tu; em va fer aixecar i em va fer posar al seu costat i la vaig agafar per l'espatlla i ella em va agafar per la cintura. El sol feia sortir un fum com una boira seca pels vessants de la Maraldina i pels de la muntanya del senyor. I mentre érem el temps, de dintre meu es va alçar una força estranya, com si m'acabessin de fer de ferro per dintre, com si la meva mare, darrera de la fornai, m'hagués fet de ferro barrejant-se amb el ferrer. I per primera vegada vaig sentir què era la força d'un noi quan es va desfent de ser una criatura. Ella em mirava. Li vaig agafar la mà i la vaig fer baixar de la pedra i em va deixar anar la mà. Me'n vaig anar cap als estables i ella se'n va anar cap al poble. Em vaig girar a mirar-la i ella també s'havia girat.

No sé d'on van sortir quatre o cinc criatures, despulades, amb les cames primes i el ventre gros. Cridaven, va amb la llerja, va amb la llerja, i saltaven com cabrits. El més

grandet em va tirar una pedra i tots els altres s'hi van posar. I aleshores de darrera d'uns matolls se'n van aixecar cin-c sis més i em van començar a empaitar a cops de pedra. No podia tornar-m'hi perquè eren masses i perquè tenia por. Els tirava pedres d'ensopegar-los de ple. I vaig arren-car a córrer i això els va encegar i corrien darrera meu cremats de sol i secs. Vaig agafar el camí de la Maraldina per camin-los i corrien darrera meu com si fossin volves i encara crida-ven, va amb la lletja, va amb la lletja... Tot d'una una pedra em va perar en el cou del braç i em va començar a sortir sang. Matem-lo, matem-lo... i corrien i jo els havia avançat una mica. N'hi havia dos que jo havia tret dels armaris de la cuina. Vaig arribar al cementiri dels morts sense ciment. I es van aturar. Els vaig mirar i de lluny els veia les cares es-pantades. Una estona van callar i no van tirar més pedres i el més grandet, amb el cap enlaire, dret com un bastió, dic-tant en tant tirava el braç endavant, amb la mà oberta, i crida-va, amb els morts, amb els morts... i tots van cridar amb els morts... i quan se n'anaven giraven el cap i anaven cri-dant, amb els morts...

A la nit vam tornar a la cova. Ja vam sortir de casa junts i l vam dormir-hi. Vam fer un clot a la pols i en el nostre llit de pols vermella la son venia dolça damunt de la pell tan fina que tapa els ulls. El braç em feia mal. La sang s'havia fet crosta. Quan va entrar una mica de llum de dia vam fer dos llits com dos bressols, l'un ben al costat de l'altre per poder dormir agafats de la mà. I vam fer una pila de pols i figurava una taula i piles de pols que figuraven cadireques pi-

letes de pois que figuraven tupins i perols i xieres i plates
podones.

Anàvem a la cova cada nit. Així que ens despertàvem
ella m'explicava el que havia vist mentre dormia i una nit
havia vist que un dit se li havia tornat enuga i de la punta
naixia una papallona vermella i així que havia nascut s'havia
mort. Una altra nit havia vist les abelles que feien una co-
rona damunt del cap dels cavalls, i els cavalls vivien amb
una corona d'abelles, i després les abelles havien fet una
corona damunt el cap dels vells i, quan els vells mataven
els cavalls, cavalls i vells anaven amb corones d'abelles. I
una altra nit havia vist una pila d'ulls de cavall i venien els
endolats i els agafaven amb el bec i se'ls enduien volant
molt alt i quan ja no podien anar més enlaire deixaven anar
els ulls de cavall damunt del riu i l'aigua se'ls enduia i pas-
saven pels rentadors i les dones deien, mitcu, baixen coses
llucents... i deien que el pres les tirava. I després em va ex-
plicar per què hi havia bombolles de sabó que es feien de
vidre: les que pujaven a poc a poc i tremolant es trencaven...
i les que pujaven rectes, no.

I a dintre del pou vam trobar un altre pou. El va trobar
ella. Va dir que sentia passar aigua sota seu i em va dir que
escoltés. No respiràvem. Se sentia passar aigua com quan
era al llit i sentia passar el riu. Ens vam aixecar i no se sentia
res. Només se sentia si estàvem ajaguts. I ella, amb la mà,
anava resseguint la paret de la cova a poc a poc, estirada a
terra, i va trobar un forat en un recolze, molt lluny d'on re-
colliem la pols vermella. Per aquest forat hi passava justa.
Es va anar arrossegant per dintre i va tornar a sortir al cap

de molta estona, a recules. I va dir que havia trobat un pou que feia claror i a dins hi passava aigua. L'endemà amb una pala vaig fer el forat més gros i una mica cada dia el vaig anar eixamplant fins que tots dos junts vam anar a mirar el pou i a escoltar l'aigua.

I vam començar a tirar pols vermella a dintre d'aquell altre pou que havíem descobert. Vam anar a mirar el riu perquè no sabíem aquella aigua que passava tan endintre d'on venia ni on anava. I miràvem l'aigua del riu per si sortia un fil d'aigua tenyida de color de rosa. Però l'aigua del segon pou vivia a dintre de la fosca i la pols vermella que hi tiràvem qui sap on anava a parar. La hi vam tirar gairebé tota; la que havíem apilat fent el forat ample, i la que queia a poc a poc de les parets de la cova d'un any a l'altre i que era la que servia per pintar el poble.

A les tardes no jugàvem. Ella es quedava a casa i posava el test amb la flor a l'ampit de la finestra. I quan encara durava la calor però menys enverinada, la vaig dur al bosc dels morts. I vam passar una estona anant d'un arbre a l'altre i llegint tots els noms de les argolles. I vam trobar una tanca baixa feta de branques amb espines, i els arbres de dintre eren molt vells i a totes les plaques hi havia, damunt del nom, un ocell amb una abella a punt de ficar-se-li a dintre del bec obert. I vam fer piles de fulles mortes. D'aquelles que venien de l'altra primavera, despullades, només venes i nervis, i que el vent havia deixat.

LA LLUNA

El que m'agrada més és quan xiula. Amb els dits dintre la boca. Perquè llavors, jo corro. Corro amb tota la força, i salto, i volo, com un ocell petit d'aquests que venen ganes d'atrapar amb la boca, perquè són bonics i ràpids, i després serrar les dents i notar com se li trenquen tots els ossos. Quan xiula, corro sobre les herbes i les tanques i les roques. Cap al xiulet. Volo sobre les herbes i les tanques i les roques. Cap al xiulet, que surt de la seva boca, per entre els dits. I correria, i saltaria sobre el cotxe, si fes falta, i sobre la casa, si fes falta, i sobre tots els perills. Passant per sobre i per dintre i per entremig de tots els obstacles. Rabent, perquè si fes falta salvar-la, jo la salvaria de totes les coses dolentes. Arrancaria el coll a qualsevol bèstia que li volgués mal, a qualsevol humà que li volgués mal, a qualsevol cosa que li fes posar els pèls de punta, bategar el cor massa ràpid, suar la suor de la por. Els estriparia la carn a mossegades, i la sang sortiria a borbollons i jo seguiria mossegant i estripant carn, amb tot el morro calent de la sang, i els ullals clavant-se més i més endintre. Per això corro, sense compassió, per salvar-la, i perquè m'ha cridat amb un xiulet i jo l'he entès. Perquè l'estimo. Perquè quan

arriba, l'he salvada. I a vegades, quan hi vaig, esbufegant, em toca suaument el front, i el llom, i em diu que ho he fet bé, i em diu coses boniques que no entenc però sí que entenc. I en aquest tocar-me hi ha tot el seu amor, i en el meu córrer per salvar-la hi ha tot el meu amor.

La segona cosa que m'agrada més són les seves mans quan em toquen. I la tercera cosa que m'agrada més són els nens. Els que caminen, Els que saben tots els jocs i riuen i tenen unes manetes que fan unes carícies com de mosques netes. Els nens que ens van agafar les cebes del porxo i les van llançar totes a la teulada també m'agraden. M'agraden tots, fins i tot els que són acabats de néixer, com bolets, i no me'ls deixen ni mirar. Tots, menys els que em riuen pedres.

Les cebes les havia collit ella, de l'hort. I les assecava sobre la taula de fora, totes lligades i a punt per penjar. I els nens van venir. Com una festa. I reien, i jo saltava al seu voltant perquè m'havien vingut a veure. El nen divertit que tenia el cap rodó com una pilota i feia olor de fuet va agafar la primera ceba. Com un joc. I llavors tots els altres també en van agafar i tots els altres també en van tirar. I si em tiraven una ceba, jo l'anava a buscar i la mossegava, i el suc de la ceba se'm ficava sota la llengua, aspre com l'aigua d'un bassal. Van llançar les cebes amunt, amunt, i més amunt encara, perquè ella no hi era i perquè feia riure. Perquè eren rodones, i brillants i boniques, les cebes, i perquè s'encallaven a la teulada i s'esclafaven contra la paret de la casa, i perquè era una malifera i una transgressió, i perquè tot el jardí quedava ple de pellofes com si n'haguéssim menjat tots a la vegada, i perquè era excitant de fer i divertir de veure. I jo estava tan contenta que m'haguessin vingut a veure, tots els nens veïns, que feien olor de berenars i suc de beure dolços dels que diu, no, Lluna, tu no

en pots beure, tu d'això no en pots beure. Es fan tan llargs els dies que ella no hi és, tan llargs com si fossin una vida sencera. Sempre torna. I ja ho he après, que sempre torna, però a vegades encara m'imagino que no torna i llavors pateixo. I ploro sola. Ploro i ploro i ploro i ningú em sent.

Quan es van haver acabat les cebes els nens van marxar. I no vaig frisar gaire estona perquè de seguida va arribar ella, i vaig dir, visca, visca, visca! I jo saltava de l'alegria i va baixar del cotxe i jo era un rebombori entre les seves cames i llavors ho vaig veure, com n'estava, d'enfadada. Em va mirar primer com si fos tot culpa meua. I després va veure les cebes dalt la teulada. Les cebes esclafades a la façana. I no podia ser culpa meua. Es passejava entre les pellofes i es ficava les mans al front per fer visera i mirar enlaira a les teules, i mirar totes les cebes que hi havien quedat enganxades i destrossades, i llavors els vaig sentir, molt abans que els sentís ella. Els nens tornaven! Tornaven i aquesta vegada parlaven baixet i trist. I quan els vaig veure, duïen les mans agafades. Van venir capcots i ja no reien. Van venir i jo volia jugar més, volia jugar amb tots, amb els nens i amb ella, alhora. Però l'ocasió requeria més severitat per part meua i vaig seure. Els nens es van apropar i ella va sortir a rebre'ls, i els nens van dir que ho sentien, que sentien haver-li fet malbé totes les cebes, i que sentien, amb la cuera entre les cames, haver rirat les cebes a la teulada, i a les parets de la casa i al jardí. I ella els va dir coses amb la veu de quan no em puc resistir i rosegó sabates o tasto coses de les que llença a la brossa. I aleshores els va fer recollir les pellofes del jardí. I quan els nens van marxar, vam decidir que els perdonàvem.

I la quarta cosa que m'agrada més és tastar coses. Haig de vigilar, ser silenciosa i llesta quan provo coses, perquè ella sempre diu, no, tu pinso, tu pinso. Lluna, i a vegades alguns

ossos, i algunes sobres delicioses, però meló no, meló no! I el meló és la delectació més refrescant d'aquest univets, i pa no, pa no! I vi no, i cervesa no, i pedres no, i caca no, i jo que vull provar-ho tot, perquè tot té un gust i tots els gustos són diferents, i fins i tot les coses que són la mateixa cosa tenen sempre gustos diferents, i jo ho vull tot, encara que ella digui, no, això no, això no. Jo ho vull. Beuen cafè i diuen als gossos, no, tu no en pots beure, però jo puc beure de tot. El cafè i el licor, i el suc i el vi. Tot. Avui ha vingut l'home del bastó i beuen cafè. I whisky. No, per a tu, Lluna, no... diuen i riuen. I riuen més, i com més gots s'empassen més a prop s'asseuen. I junten les buques, ella i l'home, com qui beu aigua d'una font, com qui té molta, molta set i molta gana, i llavors s'aixequen i ja no volen més cafè. Quan no miren, tasten el cafè i el licor, silenciosa, sense trencar res, sense fer soroll, mmmmm... i jo ja no sé què vull, si beure cafè, ara que marxen, o si rossegar el bastó, ara que l'ha deixat sol, o si anar amb ells, ara que es figuren a l'habitació. Si tastar el cafè, si rossegar el bastó o si... Ens fem a l'habitació. I llavors es destapen la pell, que sempre duen tapada amb robes, com si les fred de ser pelat, i aleshores surten les olors. Les olors que deixen anar fan excitar i fan posar contenta, i m'agraden i les vull tastar. Són olors de mullena, perquè és a les mullenes que hi ha totes les olors. Es treuen les robes de pressa. Sota els braços les olors són agres i raspesses. Als sexes les olors són fortes i punxegudes i es figuren a la llengua i dins del nas, i les voldries olorar més, i les voldries tastar per por que s'acabin, perquè l'olor dels sexes engega la set i la curiositat i les ganes de copular. Els culs fan una olor divertida i recargolada, molt més interessant que l'olor dels peus, que és avorrida i que de fet és l'olor que fan les sabates, que són més divertides de mossegar per la forma que tenen de rata que no pas bones de gust o d'olor.

I aleshores es roquen amb les mans. Amb les mateixes mans que em roquen a mi. I es fan carícies, com les carícies que em fan a mi al cap, però als pits, que són plens com els de les vaques i no com els de les gosses o les gates, i als culs, que són clars, d'animal pelat. Amb força i amb ritme, s'acaricien, com qui busca una cosa enterrada. I els sexes els creixen i se'ls tornen vermells i l'olor que fan és encara més bona i més molla. I jo estic contenta perquè ells estan contents, i perquè les mans són per tot arreu i els sons són per tot arreu, i jo vull que l'olor se'm fiqui ben endins de del musell i es quedi allí per sempre. Vull que vingui un gos i que copulem nosaltres també. I dono voltes per veure'ls, i veure els sexes, que sempre estan amagats i que quan no estan amagats són petits i estan tranquils i marrons. I ara són inflats i mullats i vermells, i es fiquen un dintre de l'altre, i es mouen, dintre i fora, dintre i fora, i ara els veig i ara desapareixen, i ara els veig i ara desapareixen, i s'abraquen amb els ventres, i no d'esquena, i jo vull ficar el morro just allà on fan la còpula perquè l'olor és tan bona i el gust deu ser tan bo, i aleshores ella diu, Lluna!, Lluna que soc jo i només jo!, i es desenganxen i l'olor ho inunda tot, i ella s'incorpora i m'agafa pel coll, i m'arrossega. Jo preferiria quedar-me. Li llepo els genolls pelats, i m'estira. I quan soc fora ja ho sé, que tancarà la porta, i la tanca. Al principi em quedo darrere de la porta perquè els sorolls que fan són agradables i perquè encara rinc els narius plens de l'olor. Però després penso que a fora la brisa deu ser fresca i ja me'ls imagino, els ratolins entre les herbes, sortint perquè la nit és tranquil·la i fresca. I ja me'ls imagino, els gats amagats esperant-los. I si hi ha gats amagats, gats maliciosos, gats emprenyadors i lletjos, gats fastigosos, se'ls ha de foragitar, se'ls ha de perseguir, se'ls ha de matar.

cert que l'he rebuda, les dues últimes vegades, de bastant mal humor, segurament perquè és ella i no m'agrada que em recordi la situació en què em trobo. De tota manera treballo bé i m'organitzo. Sé amb precisió què gasto, què menjo, quan baixaré les escombraries al carrer, el dia que em paguen i quan em toca anar al supermercat... —tot coses ben poc importants, si es vol, però que m'ajuden a tenir la vida sota un cert control.

La meva mare em diu que la Lluïsa Claret i el Tomeu Rossell (dos amics de Bloomington, ara instal·lats a Barcelona) vénen a Londres i li han demanat el meu número de telèfon. La veritat és que no tinc gaires ganes de recordar vells temps amb ningú.

Dissabte, 7 d'abril. — A la Biblioteca Britànica, em ve al cap una idea que em distreu de la feina i que m'obliga a obrir aquest quadern per mirar d'ordenar-me una mica per dins.

Tiro una mica enrere en el temps, cap a l'època (ara deu fer dos o tres mesos) en què el Josh i jo solíem treballar aquí costat per costat. Llavors hi havia algú que solia seure a la nostra mateixa fila i que ens tenia ben enlluernats: un home d'uns vint-i-set o vint-i-vuit anys, moreno amb els cabells amb brillantina, sempre molt ben arreglat —caçadora de cuir o americana fosca, camisa clara, cartera de pell. No treia els ulls dels seus llibres en tota l'estona i projectava una aura d'autosuficiència tan gran que sovint el Josh i jo ens havíem preguntat qui devia ser i què devia fer quan sortia d'aquí. Una vegada el vam veure en un cafè gai del Soho, cosa que semblava indicar que entenia, i a partir d'aquí el vam anar trobant en alguns altres llocs de l'ambient. «L'home» (així és com el Josh i jo l'anomenàvem irònicament entre nosaltres, marcant amb l'article definit la diferència de categoria que el separava als nostres ulls de la resta dels mortals) anava sempre sol i no ens va reconèixer mai, cosa que no feia sinó augmentar la nostra curiositat i el nostre interès per ell.

Ara cal que faci un altre salt en el temps i em situï a dimarts passat quan, parlant per telèfon amb el Josh, després de dir-li que

havia passat el dia a la biblioteca, el primer que em va preguntar va ser si havia vist «l'home». Recordo que la familiaritat del seu to de veu em va sorprendre després d'haver estat quinze dies a Barcelona i haver perdut el costum del nostre argot particular —i més tenint en compte que el dia abans havíem tingut una discussió i encara era massa aviat per recórrer a velles complicitats quotidianes. I si això ja era una mica estrany, el que ja no entrava en cap previsió era que el Josh, immediatament després de sentir la meua resposta afirmativa, s'interessés com va fer per «si hi havia parlat». És clar que, de la nostra relació inexistente amb l'enigmàtic home de la biblioteca, no se'n podia seguir per cap raonament lògic que cap de nosaltres, encara que l'hagués vist, s'hagués adreçat a ell per parlar-li... La possibilitat no entrava en cap raonament lògic tret que la pregunta (i aquí ve el pensament que m'acaba de distreure) amagués un subtext de la mena que, en èpoques passades, tant havien agradat al meu company i que, per desgràcia, tan bé conec. La mena de subtext que, a causa potser dels seus sentiments de culpabilitat inconscient, l'havia portat més d'una vegada a preguntar-me a mi si jo havia fet o si m'hauria agradat fer allò que posteriorment resultava que era ell, el Josh, qui ja havia dut a terme tot i haver-m'ho amagat en el seu moment.

Aquí he de fer un últim salt en el temps i situar-me a la nit que, havent-hi la Roser i la Núria passant uns dies a casa amb nosaltres, el Josh es va presentar una hora i mitja tard perquè (segons em va dir ell mateix) havia fet una cosa del tot inusual: seguir un desconegut pel carrer —no em va dir per què ni el resultat de la persecució, i en aquell moment ja se sabia que no li podia fer preguntes. Aquell dia el Josh s'havia passat la tarda a la biblioteca. Ara penso: no és possible que la persona a qui va seguir, amb qui segurament va parlar i amb qui probablement va acabar fent l'amor fos precisament l'enigmàtic home de la cartera de pell? No explicaria això el perquè del seu inesperat interès de dimarts a saber si jo hi havia tingut tractes?

Tot això se m'ha acudit amb una gran claredat fa tot just un moment, quan he vist que «l'home» entrava a la biblioteca i venia a afegir-se al meu passadís —distant i impecablement vestit com sempre. Ingenu de mi, segurament portat per unes ganes inconscients de demostrar-me a mi mateix que podia guanyar al Josh aquesta antiga partida, encara havia estat fantasiejant amb la possibilitat de tenir, avui que estic jo sol aquí, una aventura amb ell!

Dimarts, 10 d'abril. — Estic tenint alguna cosa que no sé ben bé com definir amb l'Eric —l'enigmàtic personatge de qui parlava a l'entrada anterior.

Va ser tot molt inesperat. Com solia passar sempre, tota la tarda de dissabte vam estar treballant a la mateixa fila de la biblioteca sense que fes cap cabal de mi. La sorpresa va venir quan va sonar la campaneta de plegar i, mentre endreçàvem tots dos els papers, em va semblar que dirigia els ulls cap al meu pupitre. Vaig alentir deliberadament la recollida per deixar que fos ell qui sortís primer i, poc abans de creuar els taulells de seguretat, em va tornar a mirar com si em convidés a seguir-lo. Tot això era molt estrany i jo no m'acabava de creure que estigués passant, però no era el moment de fer-se preguntes: el vaig seguir.

Barrejats entre l'allau de turistes que sortien del Museu Britànic a la mateixa hora que nosaltres, baixant l'escalinata amb les columnes, «l'home» s'anava girant per assegurar-se que no ens perdiem de vista. Vam travessar l'esplanada del davant i, camí de Tottenham Court Road, ens vam trobar caminant l'un al costat de l'altre a bandes contràries del carrer. Llavors ell va creuar d'una revolada per davant meu i va entrar en una cafeteria. No ho vaig fer jo també perquè em va semblar massa declarat i, en lloc d'això, vaig comprar una poma a un venedor ambulant i em vaig disposar a esperar-lo a fora. Al cap de molt poc, em va sortir pel darrere i amb un gran somriure i un fort accent escocès em va preguntar:

—*Don't you fancy a coffee, then?*

Des de llavors han estat tres dies de molta intensitat.

L'Eric (llavors vaig saber que es deia Eric) és... Bé, què sé jo com «és». Diguem que estudia per advocat, que va néixer a Glasgow i que fa l'efecte de ser un home bastant complex —sentiments de culpabilitat respecte dels pares, de qui depèn encara econòmicament; inseguretat profunda reflectida en una cura desmesurada de la seva aparença, i una certa rebellia adolescent (malgrat els seus 26 anys) que es tradueix en judicis categòrics sobre tota mena de coses. Vet aquí que potser buscava una aventura de dissabte al vespre i m'he trobat algú a qui m'he de prendre seriosament, amb una història i uns conflictes per resoldre.

Diumenge al matí —dissabte vaig sopar amb ell però no vam dormir junts— l'Eric se'm van presentar a casa amb la seva amiga Judith, la noia amb qui comparteix pis. Venien del mercat de Brick Lane, em va dir, i em passaven a veure per convidar-me a una festa que organitzaven al vespre. Que algú que havia conegut el dia abans em truqués a la porta sense avisar era del tot insòlit, però ho vaig trobar espontani i em va agradar. Cap dels amics del Josh, potser cap anglès no hauria gosat fer una cosa tan poc «protocollària». La resta del diumenge la vaig passar amb ells dos en un pis bastant decrepit a Bow, ajudant-los a preparar la festa. Vam riure, vam netejar la terrassa perquè era plena de colomassa, i vam aixafar una pila d'alvocats amb pebre i suc de llimona per a una salsa *guacamole* que ens haviem de menjar més tard —ells són vegetarians.

La relació entre l'Eric i jo era i és d'allò més tendra. En aquests tres dies no hem traspassat els límits del que és estrictament cordial, però hi ha entre nosaltres un si és no és d'energia, un «extra» de tensió libidinal que ens manté alerta i que no se sap cap on anirà...

Els seus amics —a qui vaig conèixer a la festa— són de Glasgow com ell. Semblen una gent directa i sensata, amb la qual no costa

entendre's. Hi ha l'Stuart, que és arquitecte, i el Marino, el seu company perruquer. Comparteixen un *squat* a Dalston, a més de l'afició per la cuina macrobiòtica i (segons m'expliquen) per vestir-se de *drag queens*. I la Judith, és clar, que també és arquitecta i és una noia dolcíssima. La companya de pis de l'Eric porta la cabellera recollida al clatell com la Katharine Hepburn i vesteix minifaldilles de flors a sobre de mitges vermelles —una indumentària indubtablement estrafolària que ella tanmateix llueix amb naturalitat i frescor dadaistes.

Més o menys ben explicat, tot això ha de donar prova que he entrat en contacte amb un món nou i ben meu aquí a Londres i que, tot i no saber quant durarà ni si d'aquí a una setmana encara ens saludarem, de moment la relació amb l'Eric em té absorbit el pensament!

Dijous, 12 d'abril. — Em sembla que a l'Eric i a mi se'ns ha tallat la maionesa. Abans-d'ahir ho vam deixar bé («lligat», «pres»...); avui, però, sense més ni més, me'l trobo a la biblioteca i em diu que ahir al vespre va acabar en una discoteca ben borratxo i que aquest cap de setmana no ens podrem veure perquè està ocupat amb uns amics que el vénen a visitar. Malament rai.

Llegeixo l'article de Freud «Sobre la tendència universal al rebaixament en l'esfera amorosa». Parla de la impotència —un dels meus temes preferits darrerament. Freud hi defensa una tesi brillant, segons la qual produeixen impotència aquells objectes sexuals (és a dir, aquelles parelles) que ens en recorden d'altres que tenim reprimits o «prohibits» a l'inconscient. Parla concretament de mares i de germans, cosa que m'ha semblat terrorífica. Segons aquest teoria, la impotència apareix quan el subjecte, en el pla subconscient, confon l'acte sexual que està realitzant amb un incest. En aquest context, rebaixar l'objecte amorós (és a dir, degradar o humiliar la persona amb qui estem al llit explícitament o amb el pensament) seria una manera d'allunyar-lo dels atributs

de «puresa» i «castedat» que normalment associem a mares i germanes, i així d'evitar que l'espectre de l'incest ens inhibeixi.

En el terreny personal, penso que un dels factors que efectivament em provoquen a mi la falta d'erecció és estar amb algú de característiques excessivament tendres i en general «femenines» —algú que potser em recorda inconscientment la meua mare? La imatge que em ve aquí al cap és la del Matthew, l'infermer de l'Hospital de Whitechapel. Recordo la impressió tan poc atractiva que em va fer el seu cos quan finalment el vaig veure despuliat: petitó, barbamec, flàccid i «maternal»...

Divendres, 13 d'abril. — Ens trobem amb l'Eric a la biblioteca i venim a sopar a casa. Bevem tant (cervesa i whisky) que tinc una part de la nit —des que vaig començar a deslligar-li la corretja amb la boca fins que ens hem llevat aquest matí— de la qual no recordo absolutament res. Segons m'ha dit ell, no vam arribar a fer l'amor.

Un dia bastant deplorable —tinc tremolors tot el matí i em puja i em baixa tot. L'Eric ha marxat a punta de dia i a mi em passen les hores enyorant-me estèrilment del poblet d'Eres d'Òliba, on com cada any ara hi ha la meua família passant la vacances de Setmana Santa. Recordo el cant dels goigs a la petita església guarnida i la tradicional costellada de diumenge amb tot el poble, a la vall. També penso en el Josh, que tal dia com avui deu estar dinant amb la seva, de família, a la casa de Winchester —imatges del jardí davant de la cuina, del riuet amb el pont de pedra, dels prats del Hampshire per on vam passejar una vegada en companyia de la seva mare i els gossos.

És trist tot el que s'ha de deixar enrere quan et separen d'algú.

Diumenge, 15 d'abril. — *We come from different worlds* —em diu l'Eric mentre a poc a poc li acaricio el volum del sexe per damunt de la roba. Al vespre, al cinema, em va agafar la mà i me la va posar sobre la seva cuixa i, tot i que fins aquell moment m'havia semblat

que no ens enteníem gaire bé, després vaig acabar acceptant el seu oferiment d'acompanyar-lo a dormir a Bow.

Té una habitació petita, amb sis cartells de cinema italià penjats a la paret i un armari on no cap tota la roba que hi vol encabir: caçadores, pantalons amb serrells a cada costat, armilles i americanes —peces de disseny, moltes d'elles, que jo no trobaria mai el moment de posar-me.

Parlem poc. Li trec la camisa, li ressegueixo amb la llengua els mugrons petits (el pit no gaire ample, amb una ombra de pèl al centre) i baixo pel caminet que fan els músculs de la panxa. M'agrada olorar-li el sexe a través dels calçotets, endevinar la turgència del penis, que surt una mica per darrere de la goma superior. L'hi trec després per sota, pel forat del camal, i me'l poso a la boca tan endins com puc. *We come from different worlds...*, em repeteix.

L'Eric m'explica que ha tingut històries però que al llit, així, no hi havia estat mai amb ningú. Desconeix la penetració; no sap què és compartir els llençols amb algú regularment, ni dormir enroscat amb l'amant després d'haver ejaculat. Al mateix temps em besa amb una gran dolcesa, primer els llavis, i obre després la boca a poc a poc per donar pas al múscul tebi de la llengua i la saliva.

Fem l'amor quatre o cinc vegades. Dormim l'imprescindible i, així que ens toquem, salta la guspira i ja hi tornem a ser. Al matí posa Maria Callas a l'aparell estèreo i ens quedem parlant una bona estona. L'Eric m'explica coses d'una parella anterior, un tal José. Fill d'un diplomàtic espanyol, diu que era un noi molt estrany que no volia dormir mai fora del seu llit i per a qui el sexe era més motiu de fàstic que d'alegria. També em parla dels seus pares, de tot el que els deu (encara el mantenen) i del poc que es pensen la vida que porta (no els ha dit mai que és gai).

En aquest punt sento molta tendresa per l'Eric. Em sembla com si no hagués acabat de créixer del tot; un nen gran per a qui

el centre del món encara són els seus progenitors... Em parla de la sida —de com l'espanta aquesta malaltia i com, si estigués infectat, la seva família no ho podria suportar. Per no fer-li mal no li dic el que penso, que és que s'enganya posant els pares d'excusa quan la qüestió de veritat és si ho podria suportar ell.

L'endemà (ahir), quan ja sóc a casa una altra vegada, m'apareix el Josh a la porta:

—*Did we say two or three weeks?* —em pregunta, referint-se al període durant el qual vam acordar que no ens veuríem.

Li dic que vam dir tres, però que passi. Li explico pel damunt que he conegut l'Eric i que ens hem vist unes quantes vegades (és ell qui em pregunta si estic sortint amb algú). El Josh plora. Em diu que m'estima, que sempre m'ha estimat i que estarà aquí els dies, els mesos o els anys que calgui per demostrar-m'ho. Acabem fent l'amor i, després, marxa.

Veig *À bout de souffle*.

Dilluns, 16 d'abril. — Em truca l'Eric. Que què faig, que si vull anar a sopar a casa seva. M'explica com va passar la resta del cap de setmana: que va anar a sopar a casa d'uns amics i després van fer cap a una discoteca i van acabar ben borratxos. Estic mosca perquè durant dos dies no he sabut res d'ell, però tot i així li dic que em dutxo i que ara hi vaig.

També em truca el Josh. Em treu del llit per dir-me que vol parlar amb mi i quedem que anirem a fer un cafè a Whitechapel. No sé què em vol dir i reconec que no tinc gaire energia per a una sessió de Josh.

Dimarts, 17 d'abril. — D'Introducció al narcisisme, de Freud:

A vegades l'individu estima segons el tipus narcisístic d'elecció d'objecte amorós: estima el que ell va ser en el passat i ja no és, o allò que posseeix les excel·lències que ell no va tenir mai. La fórmula va així: la persona

estima allò que aplega les excel·lències que manquen al seu jo per convertir-lo en el seu jo ideal. Aquest estat de coses s'accentua en els neuròtics, els quals, a causa del seu excessiu investiment afectiu en l'objecte, tenen el jo empobrit i són incapaços d'atènyer el seu jo ideal. Llavors, miren de recuperar el narcisisme per mitjà d'una despesa libidinal excessivament pròdiga envers l'objecte, i escullen un objecte d'amor que posseeixi totes les excel·lències que ells no tenen. Aquest resultat podria ser satisfactori per al neuròtic si no fos que comporta una dependència catastròfica envers l'objecte amorós...

Dimecres, 18 d'abril. — No em trobo gaire bé. Una nit llarga plena de somnis pesats i de suor. El Josh em torna a trucar per quedar divendres. Li dic que encara no sé què faré. Actualment preferiria no veure'l. Detesto haver de fer la gara-gara i al mateix temps haver d'estar demostrant-li continuament que sóc capaç de dur una vida normal i plena sense ell. La nostra relació s'està convertint en una cosa bastant enrarida.

No he anat a la biblioteca, avui. Indirectament, per ganes de no veure l'Eric. Em va molestar que, una vegada més, em comentés que se n'anava amb uns amics a la discoteca sense oferir-me acompanyar-lo. Tinc la impressió que només vol sortir amb mi quan no té absolutament res més a fer.

*Freud m'interessa principalment a nivell personal. Llegint *Introducció al narcisisme*, descobreixo una gran quantitat d'aspectes que em toquen molt directament. En el paràgraf que copiava ahir, per exemple, no em costa de reconèixer-hi la clau explicativa d'alguns dels problemes principals de la meua relació amb el Josh, a qui podríem dir que més d'una vegada he fet servir com a «realització narcisística del meu jo ideal» i del qual, per aquest mateix motiu, tinc una morbosa dependència.*

D'altra banda, pel que fa a la qüestió del gènere, em sento molt més identificat amb les actituds que Freud descriu com a pròpies del sexe femení que no amb les del masculí. Freud sosté que,

durant la pubertat, la dona es veu obligada a renunciar al vessant actiu, «masculí», de la seva sexualitat (organitzat al voltant del clítoris) per adoptar un paper passiu (receptiu, vaginal). Aquest desenvolupament, segons Freud, està vinculat a una actitud predominantment narcisística, cosa que fa que, segons ell, «algunes dones només s'agradin elles mateixes». Més d'una feminista s'escandalitzaria amb raó d'aquesta teoria que vincula la feminitat al narcisisme i a la passivitat, però em cal reconèixer que, si me l'aplico a mi mateix, m'hi reconec perfectament! La meua obsessió per agradar físicament als altres i el caràcter progressivament passiu, «vagi-anal», que van prenent les meves fantasies sexuals, semblen anar encaminats precisament cap a aquesta banda. Em dec estar convertint en una dona, com li semblava al pobre senador Schreber dels *Apunts sobre la paranoia*?

Trobo el Tony del teatre del meu carrer i el convido a prendre un cafè a casa. Em diu que té un mig xicot italià —un noi molt jove, pel que es veu, que li agrada perquè és «absolutament dependent d'ell». Es fuma un porro al sofà i, amb l'eufòria, m'explica algunes intimitats. Comenta que una de les seves distraccions preferides quan està sol i avorrit a la taquilla del teatre és trucar a una cabina que hi ha a la vorera del davant així que veu que està a punt de passar-hi pel costat algun noi de bon veure. Llavors, si té la sort que la curiositat impulsi el vianant a agafar l'aparell, el sorprèn amb unes quantes procacitats. Diu que, per aquest mitjà, més d'un cop ha acabat intercanviant el número de telèfon amb desconeguts, i trobant-se més tard en persona. La història em fa riure molt i immediatament miro per la finestra del menjador per comprovar si tinc alguna cabina telefònica a la vista. Malauradament no en tinc cap.

Divendres, 20 d'abril. — L'Eric ve a casa a sopar. Em parla del José, la seva antiga parella, que es veu que ja ha tornat de Madrid. Veiem una pel·lícula a la televisió i després ens n'anem a dormir.

Estic una mica trist i li demano de no fer l'amor. Ell s'hi avé, no fem res i llavors em sap greu. Dormim l'un damunt de l'altre, amb tanta superfície de pell en contacte com podem. L'Eric ronca i jo tinc un son prim, però sento una gran calma al seu costat.

Ahir vaig passar el dia a la biblioteca esperant que en qualsevol moment vingués. A quarts de sis encara no havia arribat i vaig sortir a la columnata de l'entrada per esperar-lo —feia una tarda esfereïdora, amb pluja i molt de vent. Vaig veure uns quants parai-gües que s'aturaven davant de la caseta del conserge, però cap no era l'Eric. Vaig pensar que potser s'havia enfadat per la meua absència el dia anterior i que la seva revenja era faltar avui al nostre lloc de cita regular. Llavors vaig decidir que l'aniria a buscar a la biblioteca de dret a Russell Square, on sé que de vegades també sol treballar. Hi vaig anar i efectivament l'hi vaig trobar —fresc com una rosa i sense ni una ombra d'enuig al front. Em va dir que avui no aniria a la Biblioteca Britànica i que on m'havia posat ahir, que m'havia vingut a veure i no hi era. També em va explicar que havia passat un parell de dies molt esbojarrats, que dimarts ell i els seus amics van tornar a anar a la discoteca i que ahir havia anat a un concert del Jimmy Sommerville i havia perdut el coneixement de tant com es va emborratxar. El vaig convidar a sopar i em va contestar que d'acord però que vindria més tard perquè estava acabant de llegir uns papers i encara en tenia per una estona.

Va venir tard i aquest matí ha marxat d'hora, abans de les vuit. M'ha semblat com si en realitat no significués res per a ell. Ens hem acomiadat sense fer cap pla i jo me n'he tornat al llit. Al migdia, estava trist i he trucat al Josh per dir-li que m'havia repensat i que, si encara no havia decidit fer una altra cosa, aniria a sopar amb ell aquest vespre.

De *Memòries de la meua malaltia nerviosa* (l'autobiografia del senador Daniel Schreber, en la qual es va basar Freud per al seu famós treball sobre la paranoia): «En aquell moment, jo creia que les meves reserves de pensament es podien exhaurir per efecte

d'escriure i que, si continuava escrivint així, arribaria un dia que no em vindrien més idees noves al cap».

Vet aquí una idea clarament forassenyada i, al mateix temps, impecablement lògica!

Dilluns, 23 d'abril. — Primer dia de classe després de les vacances de Setmana Santa. Es pot dir que a aquest curs ja li tenim el peu al coll.

La meva mare em treu del llit a quarts de nou per preguntar-me si estic d'acord que compri un altre diccionari català-castellà, perquè avui és Sant Jordi i es veu que el que hi ha a casa està molt tronadet. La trucada em sembla tan fora de context que li bordo i després em sap greu. Tot i així, aprofitant que me n'ha fet recordar, vaig a la botiga i compro un llibre per al Josh —un favorit meu de fa uns anys, *Correcció de Bernhard*, el qual no ha llegit i crec que li agradarà.

Ahir dissabte va venir a mitja tarda i vam fer l'amor com un parell d'animals. Ni l'Eric ni ningú altre, com ell. El penetro de bocaterrosa damunt la moqueta del menjador, amb el tors girat cap a mi. Acabem rendits —el penis del Josh encara erecte molt de temps després d'haver ejaculat. En moments així, que tèbies i que descolorides em semblen totes les altres relacions!

Avui, el Josh em truca i em diu que està boig per mi, que només fa que somniar quan tornaré i que té por de perdre'm. Que pateix quan no em veu i que, quan em veu, es desespera de la meva fredor. Em diu que ahir va anar al cinema a veure *Le Rayon vert* i es va quedar de pedra quan m'hi va veure amb l'Eric (és cert que hi érem). Que va haver de marxar; que temps enrere se n'hauria anat a trobar algú en algun bar però que ahir només tenia ganes de plorar, d'estar sol i de lamentar-se per tot el que la seva estupidesa va llençar per la finestra (són les seves paraules).

Potser era la quarta vegada que veia aquesta pel·lícula de Rohmer: *Le Rayon vert*. Em sembla deliciosa, màgica com un conte

de fades que el saps de memòria però no et canses que te l'expliquin. El que més m'entendreix és el final: saber que, malgrat totes les angúnies que està passant, la pobra Delphine acabarà veient el «raig verd» i trobant l'amor que tan desesperadament busca i necessita. Els últims instants són d'una tensió excepcional: desitgem que aparegui el raig a l'horitzó com una qüestió de vida o mort perquè sabem que aquest personatge tan fràgil i tan humà en depèn com de l'aire que respira... I el raig verd efectivament apareix i la Delphine fa un gran «sííííí» d'alliberament, i un pensa que, malgrat tot, la vida té un sentit i val la pena de ser viscuda.

Amb l'Eric no ens entenem. Durant tota la tarda d'ahir no em diu pràcticament res —i jo pensant: S'ha atipat de mi, ha vingut al cinema per no tallar massa bruscament però és obvi que vol deixar morir la relació, etc. A la sortida (la Judith ens acompanyava) no em pregunta quins plans tinc ni si ens veurem demà. Dono per fet, doncs, que a diferència del que ha passat altres vegades després del cinema, no vol que passem la nit junts. Anem amb el metro fins a Mile End (allà on representa que ells continuen i jo he de baixar) i encara no ha obert la boca. M'acomiedo, doncs. Llavors, de sobte, cau de la figuera i la cara li fa una ganyota de sorpresa:

—*Aren't you coming home with us?* —em pregunta.

A bona hora et despertes!, penso. Ara ja és massa tard: li dic que no, que prefereixo anar cap a casa, i marxo orgullosament.

Dimarts, 24 d'abril. — L'Eric no ha dit res —esperava que la meua decisió de no anar a dormir amb ell diumenge li hauria fet veure com em sentia i l'hauria fet reaccionar, però no ha estat així. No faig més que pensar en ell i recriminar-me a mi mateix pel paperet que li vaig fer en acomiadar-nos al metro.

El Josh em regala un ram de roses per Sant Jordi i em convida a sopar a casa seva —tot un detall. Una de les primeres coses que

noto, però, és que ha tret la meua fotografia de damunt del seu escriptori. No fem l'amor, tot i que pràcticament li ho demano de genolls. Em diu que no, que fins que no s'hagin aclarit les coses entre l'Eric i jo prefereix que no dormim junts. Torno a casa d'hora pensant que l'Eric potser encara em trucarà, però no ho fa.

Per acabar-ho d'adobar, tinc una baralla per telèfon amb la meua mare. De fred en fred i sense saber de la missa la meitat, em diu que el que passa és que jo tinc un caràcter molt difícil —«d'aúpa», puntualitza. Li dic que preferiria que es posés a favor meu i no dels meus amants, i que si tinc la debilitat d'explicar-li alguns fets de la meua vida sentimental és perquè m'agomboli, no perquè em renyi!

Dimecres, 25 d'abril. — El Josh és a la biblioteca i m'ofereix d'anar a sopar a casa seva quan acabem. Li dic que no sense poder justificar gaire la meua negativa. ¿Com li puc dir que de fet espero veure l'Eric aquesta nit; que, després d'estar tres dies desitjant que em truqués, aquest matí he anat a casa seva i, tot i que ell no hi era (he parlat amb la Judith), confio que el fet d'haver deixat constància de la meua voluntat de restablir el contacte serà suficient perquè aquest vespre em truqui o em vingui a veure?

En aquest moment, trobo molt difícil mantenir-me a la distància apropiada quan estic amb el Josh: ser jo sense que em sembli que l'estic traint, per una banda, ni que estic a la seva mercè i que em pot fer anar per allà on ell vulgui, per l'altra.

Divendres, 27 d'abril. — Torno a ser a la biblioteca. Fa un dia esplèndid i, travessant la placeta que hi ha entre Holborn i el Museu Britànic, em poso Carole King al *walkman*. Des de dimecres no he tornat a veure el Josh. Vam tenir una llarga conversa en un banc de Victoria Park on finalment li vaig dir que, ara com ara, no em veia en condicions de reprendre una relació amb ell.

